

Beste Boeken juf meester 2013

CANON
CULTUURGEL

Vlaamse overheid

Voordwoord

Dag collega,

Tijdens mijn 28-jarige schoolloopbaan - ik schrik zelf van dat getal - heb ik altijd met veel plezier lesgegeven in verschillende leerjaren van de lagere school. Een zestal jaar geleden kwamen er dan extra rand- en taaluren vrij om de taalvaardigheid van de leerlingen op onze school te stimuleren. Een uitdaging die mij als verwoed lezer enorm aansprak, en dus waagde ik mijn kans.

Een nieuwe wereld ging voor me open ... Ik kreeg de gelegenheid om nascholingen te volgen en leerde hoe belangrijk lezen is in de ontwikkeling van een kind en zijn taalverwerving. Ik hoorde over het fenomeen boekenjuf en ontmoette andere boekenjuffen. Die uitwisseling met collega's is voor mij de beste nascholing.

Leren hoe je collega's op andere scholen aan taalvaardigheid werken en hoe zij met boeken aan de slag gaan is ook een troef van deze brochure. Ik besef uit eigen ervaring maar al te goed dat niet iedereen de tijd, de middelen en de juiste plek heeft om samen met kinderen de rijkdom van boeken te beleven en auteurs en illustratoren te ontdekken. Toch nodig ik je uit om voor je leesdroom te gaan en het vuur voor boeken en lezen ook bij je collega's aan te wakkeren. Dat kan zeker ook als boekenjuf met een eigen klas of als boekenmeester met vele andere taken op school. Niets is zo mooi als kinderen iets aanreiken wat hen rijker maakt in hoofd en hart. Verhalen lezen draagt bij tot een bredere kijk op het leven. Zo bouw je zelf mee aan een wereld die openstaat voor veranderingen en uitdagingen.

In een boek van Helen Vreeswijk lees ik over de schouders van mijn jongste tienerdochter mee: *Lezen is weten. Weten is herkennen. Herkennen is voorkomen.*

Mijn tweede carrière als boekenjuf is intussen al een tijdje bezig. Dankzij de steun en het geduld van mijn directie, van collega's en van ouders krijg ik veel kansen om 'mijn ding te doen' en daar ben ik - samen met vele leerlingen - heel dankbaar voor.

In dit Jaar van het Lezen hoop ik op veel inspiratie, veel uitwisseling, veel moedige directies die inzetten op leesplezier en leesbeleving, en veel erkenning van onderuit ... Ouders, kinderen, collega's: zorg dat er dit jaar weer vele nieuwe boekenjuffen en -meesters mogen 'gezien' worden. Nomineer hen. Waardeer hen.

Marleen Coppens

Boekenjuf 2012, *Regina Caeli Lagere School, Dilbeek*

Wil je nog graag eens de boekenjuffen van 2012 en 2013 aan het werk zien kijk dan op <http://canoncc.be/bjuf>.

Ook het inspirerende werk van Jane Davis en haar Reader Organisation kan je bekijken op het platform rond mediawijsheid <http://canoncc.be/jdavis>. Zij maakt een koppeling tussen grote literatuur en voorlezen en wil op die manier lezen stimuleren.

Inhoud

Laureaten

Tom Mariën	4
Joris Goeman	9
Els Vocaet	14
Vanessa Clovyn	20
Ruth Vande Populiere	34
Sara Desteghe	37

Genomineerden

Hilde Mariën	12
Luc Schaubroeck & Martijn Vuylsteke	13
Greet De Waele	17
Nadja van Sever	17
Ann Tibo	18
Nathalie Vermeire	30
Dirk Durant	30
Karolien Schepers	31
Erika De Brandt	33
Karen Simaëys	33
Nadine Copers & Sara Tiry	42

Leeskaarten

7 uitneembare leeskaarten mét handleiding	21
---	----

En verder ...

De leesclub	8
Auteurslezingen	12
Lezen met een smile(y)	13
Anderstalige ouders vertellen sprookjes	18
Millie Duizendvoet	19
Leesmoeders	19
Wablieft komt in de klas	31
Leeslat doet interesse groeien	32
Foto's slotfeest	40
De Teletijdbib	42
Boekentips	44

Op zoek naar informatie over budget, samenwerking of handige instrumenten? De verhalen van je collega's staan barstensvol praktische inspiratie. Via onderstaande symbolen vind je snel wat je zoekt.

Praktisch: welk budget is er en vanwaar komt het? Hoe geraak je aan boeken? Is er een aparte leesruimte of bibliotheek? Hoe ziet de leesplek eruit?

Anderen: welke rol spelen collega's, medeleerlingen, ouders, medewerkers van de lokale bibliotheek?

Stimuleren: welke (creatieve) instrumenten en activiteiten gebruikt de boekenjuf/meester? Welk aanbod is er voor moeilijke lezers en anderstaligen?

NAAM: **Tom MARIËN**

LEEFTIJD: 33 jaar

SCHOOL: Sint-Ursula Klim Op – Lier

FAVORIET KINDERBOEK: Wortels - Klaas Verplancke

BOEKENVIRUS:

“Als kind was ik al een fanatiek lezer en dat virus heeft me steeds in de greep gehouden. Zelf heb ik al een aantal jeugdboeken geschreven. Tijdens een boekvoorstelling kreeg ik de tip om daar op school iets mee te doen. Toen hoorde ik voor het eerst de term boekenmeester. Ik probeer mijn eigen interesse over te brengen op de jeugd en hun het plezier van lezen te geven.”

Met de boekenkoffer op stap

Tom Mariën, leerkracht in het tweede leerjaar en zelf jeugdboekenauteur, heeft een passie: lezen en doen lezen. De jonge onderwijzer zwerft maandelijks de hele school rond met zijn boek van de maand en zet zo de hele schoolpopulatie, leerkrachten inclusief, aan tot lezen. Hij richtte een lokaal in als bibliotheek en creëert zo voor alle leerlingen van de school een veilige leeshaven.

LAUREAAT

Boekenmeester Tom Mariën presenteert elke maand een nieuw jeugdboek in alle klassen. Als de leerlingen hem met zijn boekenkoffertje zien binnenvallen, weten ze dat er weer een leuk boekenmoment op komst is.

“Ik geef de leerlingen telkens een korte inhoud van het boek en toon hun het gezicht van de auteur. Zo creëer je herkenning bij de kinderen”, vertelt Tom.

“Ik krijg carte blanche van de directie en mag zelf kiezen welke boeken ik voorstel. Als kinderen horen dat een boek een prijs heeft gewonnen, dan maakt dat indruk en kunnen ze vaak niet wachten om eraan te beginnen.

Voorlezen troef

“Alle leerkrachten lezen elke dag een tiental minuutjes voor uit het boek van de maand. De beste manier om bij kinderen het leesplezier aan te wakkeren, is beginnen met voorlezen. Ik hoop dat die leesmomen de leerlingen prikkelen om thuis zelf eens een boekje ter hand te nemen. Het voorleesmoment zorgt voor rust in de klas. Wanneer alle boekentassen netjes naast de bank staan en het geld voor de chocolademelk tijdens de lunch is afgegeven, beginnen de leerkrachten met voorlezen. De leerlingen kunnen dan even van het boek genieten en in alle rust aan de schooldag beginnen.”

Voorlezen is Toms' stokpaardje. Ook kinderen die het wat moeilijker hebben met lezen, probeert hij zo over de streep te trekken. "Iedere maandag komen er drie kinderen die het moeilijk hebben met lezen, voorlezen in de kring. Dat gaat soms wat traag, maar de andere leerlingen hebben daar begrip voor."

De beste manier om bij kinderen het leesplezier aan te wakkeren, is beginnen met voorlezen.

Door hen te laten voorlezen zijn die leerlingen ook technisch en begrijpend vooruitgegaan. Ik ben ervan overtuigd dat zo'n leesbevorderende aanpak op alle aspecten van het lezen een positieve invloed heeft. Wanneer kinderen geprikkeld worden door een boek, maken ze sneller vooruitgang."

Oog voor dyslexie

Ook voor kinderen met dyslexie heeft boekenmeester Tom speciale aandacht. "De school kocht een speciaal programma voor kinderen met dyslexie. Het programma gebruikt een lettertype dat het voor die kinderen gemakkelijker maakt om te lezen. Onlangs heb ik iemand van uitgeverij Zwijsen op school laten komen. Zij hebben een hele reeks jeugdboeken uitgebracht op maat van kinderen met dyslexie. In die boeken wordt dat befaamde lettertype gebruikt, wat ervoor moet zorgen dat ook die leerlingen meer en gemakkelijker kunnen lezen."

Maar kinderen met dyslexie kan je niet enkel zo helpen. Als zogenaamd zwakke lezertjes bij mij in de bibliotheek komen, en zij kiezen een prentenboek of strip, dan vind ik dat even goed. Het gaat niet alleen om hoe goed je kan lezen, maar ook over hoe leuk je het vindt. Wanneer zij een boek kiezen waar ik van weet dat het te moeilijk zal zijn, dan laat ik hen gewoon doen. Zo zijn ze toch bezig met dat boek. Als het dan toch boven hun niveau blijkt te zijn, dan is dat maar zo. Als ze in de bibliotheek komen lezen, dan is dat zonder enige druk. Hier primeert het plezier van het lezen, hier hoeft niet altijd gepresteerd te worden. Boeken zijn leuk, en dat wil ik hun

bijbrengen. Het belerende vingertje hoort hier niet thuis, ik wil dat ze genieten van hun boek."

Boeken als katalysator

Meester Tom is tijdens de week gewoon leerkracht in het tweede leerjaar. Boeken spelen tijdens de lesdag een grote rol. "Als we in een les wereldoriëntatie iets hebben geleerd, dan zorg ik er vaak voor dat ik er een weetjesboek over meeneem. Ik leg dat boek achteraan in de klas, en de kinderen die klaar zijn met hun taken, mogen dan in dat boek snuisteren."

Als zogenaamd zwakke lezertjes bij mij in de bibliotheek komen, en zij kiezen een prentenboek of strip, dan vind ik dat even goed. Het gaat niet alleen om hoe goed je kan lezen, maar ook over hoe leuk je het vindt.

Ook als er eens iets misloopt in de klas of als er een leerling met een moeilijke situatie worstelt, haalt hij een boek boven. "Als de ouders van een leerling op het punt staan te scheiden of wanneer er een sterfgeval is, dan is een boek een goede manier om een klasgesprek op te starten. Een boek verzacht de weg voor het kind om zijn zegje te kunnen doen en zijn hart te luchten. Zo hoef je niet meteen de naam van de leerling te noemen, maar krijgt hij toch steun van zijn medeleerlingen."

Meester Tom heeft elke vrijdagnamiddag vrij om aan allerlei projecten te werken en de klassen rond te gaan. "Ik kan ongeveer tien minuten in elke klas blijven om mijn boek van de maand voor te stellen. Dat is maar een keer per maand, die andere vrijdagen blijven dus vrij om aan de bibliotheek te werken of nieuwe projecten voor te bereiden."

Gelukkig krijgt hij ook hulp vanuit het leerkrachtenkorps. Zijn positieve houding tegenover boeken heeft al een aantal collega's over de streep getrokken. "Ik krijg vaak de vraag

van de collega's om hen te helpen met zoeken als ze een bepaald boek willen gebruiken tijdens de les.

Ik merk dat die boekencultuur hier op school begint te leven. Ook wanneer ik mijn boek van de maand kom presenteren, zijn de meeste collega's laaiend enthousiast. Het gebeurt dat leerkrachten zelf boeken meenemen om, wanneer hun boek van de maand al uit is, te blijven voorlezen. Het doet deugd te merken dat je collega's je werk appreciëren en er mee instappen."

Zwervende boeken

Voor kinderen bij wie er thuis geen middelen zijn om boeken te kopen of bij wie er een taalbarrière is, heeft meester Tom de zwerfboekenstand in het leven geroepen. "Wie wil kan uit die boekenstand, die bij de ingang van de school staat, een boekje ontlenen. We hebben op school wel wat kansarme kinderen die van thuis uit nooit naar de bibliotheek gaan. Zo heeft iedereen de

kans om thuis onder de dekens een goed boek te lezen, want zo iets verdient elk kind." Uiteraard mag elke leerling er een boek ontlenen. Meester Tom heeft een leeslijstje gemaakt, dat hij in elk boek in de zwerfboekenstand steekt. Zo probeert hij ook de ouders te motiveren om die boeken in huis te halen en ze misschien zelf eens in te kijken. "Ouders hebben vaak al jaren geen jeugdboek meer vastgenomen, terwijl er echt prachtige werken tussen zitten. Zo probeer ik de ouders aan het voorlezen te krijgen."

De bib van meester Tom

In zijn school heeft hij een heuse schoolbibliotheek aangelegd. Het is een gezellige ruimte, waar de kinderen kunnen wegdromen bij een boek. Zelf investeert hij heel wat om de leerlingen een ruim aanbod te geven. Gelukkig krijgt meester Tom ook hulp van buitenaf. "De moeder van één van de leerlingen werkt in de boekhandel hier om de hoek. Ik geef haar telkens de lijst van alle boeken van de maand en zij zorgt er dan voor dat dat boek in de handel

Meester Tom investeert zelf veel in de schoolcollectie. Daarnaast heeft hij een speciale ontleenkaart van de bibliotheek, zodat hij meer en langer kan ontlennen.

Tijdens de Voorleesweek leest elke leerkracht – ook de directeur – voor in een klas. De leerling die de bijhorende wedstrijd wint, krijgt thuis een voorleessessie door een leerkracht.

Elke maand komt meester Tom met zijn boekenkoffertje langs om het boek van de maand voor te stellen. Voorlezen is zijn stokpaardje, ook voor/door minder sterke lezers. Auteurs op bezoek, workshops en een boekenmarkt: de jaarlijkse LetterEetDag is een echte hoogdag.

te verkrijgen is. Zo kunnen de leerlingen die geprikkeld zijn, zelf op zoek gaan naar het boek.” Ook in de plaatselijke bibliotheek is hij een graag geziene gast. “Ik heb een speciale ontleenkaart gekregen. Zo kan ik meerdere boeken meenemen en mag ik ze soms iets langer bijhouden. Zo kan ik een leuk en gevarieerd assortiment boeken aanbieden.”

Meester Tom heeft naast zijn eigen klas ook de rest van de school onder zijn boekenhoede. “Ik maak reclame in de klassen en wie wil kan op bepaalde momenten mee met de klasgenoten komen lezen in onze eigen leesruimte. Telkens stel ik dan het boek in de kijker voor. Dat is een speciaal uitgekozen boek dat hier centraal in de leesruimte staat. Uiteraard zijn de kinderen vrij om te kiezen welke boeken ze willen lezen.” Zelf zet hij zich, wanneer iedereen rustig aan het lezen is, graag ook even neer met een goed boek. “Als de leerlingen zien dat ik geniet van het lezen, dan zijn ze sneller geneigd dat ook te doen. Hier in de leesruimte ben ik niet zomaar een meester, hier ben ik de boekenmeester. Uiteraard verwacht ik de nodige stilte en orde, maar het draait hier om leesplezier.”

Win een voorleessessie

De school neemt elk jaar deel aan verschillende initiatieven, onder andere de Voorleesweek van Stichting Lezen. “We doen al enkele jaren mee met de Voorleesweek. Ik dokter dan een rooster uit, zodat iedere leerkracht - ook de directeur - eens gaat voorlezen in een klas. Om het spannend te maken verbinden we daar

steeds een wedstrijd aan. Elke leerkracht neemt een vraag mee naar de klas waar ze voorlezen, bijvoorbeeld ‘Wie is de auteur van dit boek?’. De leerlingen kunnen dan hun antwoord indienen en maken zo kans op een voorleessessie door een leerkracht bij hen thuis. Zo krijgen we ook die boeken bij hen thuis en proberen we een voorleescultuur te creëren.”

Letters à volonté

Tijdens de Jeugdboekenweek organiseert meester Tom een heuse LetterEetDag. Die dag worden alle lessen gestaakt en draait alles rond lezen. Zowel de kleuters als de kinderen van de lagere school doen mee. “Tijdens de LetterEetDag komen er auteurs op bezoek. Sommigen geven een workshop, anderen komen voorlezen uit hun werk. Bij de kleuters en de eerste graad van het lager onderwijs wordt er met kamishibai gewerkt. De hogere jaren lezen voor in de kleuterklas, terwijl andere leerlingen naar de bibliotheek trekken om een boekenquiz te spelen. Op het einde van de dag is er een boekenmarkt op school. Van prentenboeken tot young adult-werken, alles komt aan bod. De auteurs die op de LetterEetDag aanwezig zijn, geven dan vaak ook nog een signersessie. Zoiets maakt kinderen echt warm om een boek aan te schaffen, want ze komen rechtstreeks in contact met de auteur, die een persoonlijke opdracht in het boek schrijft. Ook de ouders zijn steeds welkom. Zij kunnen met een mooie korting enkele boeken kopen. Kortom, een leuke dag vol leesplezier voor groot en klein.”

De leesclub

Hilde Lavens is boekenjuf in de Zonneburcht in Waregem (buitengewoon onderwijs). Bij haar op school kennen ze wat van leesbevordering. Naast de Jeugdboekenweek, waarbij kosten noch moeite gespaard worden om er iets spetterends van te maken, organiseren ze nog tal van leesactiviteiten. "We hebben een echte leesclub", vertelt juf Hilde. "Alle leerlingen krijgen de kans om lid te worden van die leesclub. Op woensdag staat de schoolbibliotheek open en kunnen ze een boek of een stripverhaal ontlend. Er zijn op dat moment **ook leerkrachten aanwezig om de leerlingen wegwijs te maken of gewoon gezellig een praatje te slaan over boeken.**"

Ook poëzie krijgt een speciaal plekje. "We organiseerden dit jaar een gedichtendag", gaat juf Hilde verder. "De kinderen konden zich op voorhand inschrijven om een gedicht voor te dragen. Omdat onze directeur net tien jaar aan het hoofd van onze school staat, kwamen ook

oud-leerkrachten langs. Zij droegen hun steentje bij met poëzie uit de oude doos."

In Waregem ontstond ook het concept van de Lustige Lezers. Juf Hilde: "In vijf stukken lezen we aan de hele school een stripverhaal voor. We projecteren een fragment van de strip op de muur, zodat ook het visuele aspect aan bod komt. Het Lustige Lezersproject is altijd een opstap naar een schooluitstap. Dit jaar lazen we voor uit Suske en Wiske en nadien trokken we met de hele school naar Brussel."

CANON
CULTUURCEL

Verras je klas met een cultuurkuur!

Geniet samen met je leerlingen van cultuur. Zo ontdekken ze hun sterktes en talenten en leren ze zich uitdrukken in een taal die hen het beste ligt.

Wil je samen met je leerlingen een cultureel project op poten zetten? Heb je een goed idee, maar zoek je nog ondersteuning? Of zoek je gewoon inspiratie om je klas op een originele manier van cultuur te laten proeven? Dan ben je bij **CANON**, de **cultuurcel** van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, aan het juiste adres.

Ontdek op 'Cultuurkuur.be' een heleboel cultuurpartners waarmee je samen projecten kan opstarten. Met inspirerende praktijkvoorbeelden willen we jou als leerkracht een idee geven hoe jij je leerlingen cultuur kan doen beleven.

Als je dat idee hebt, kunnen we via 'dynamoPROJECT' en 'Projectloket' zorgen voor zowel financiële, logistieke als inhoudelijke ondersteuning.

Zoek je het liever buitenshuis? Via 'dynamoOPWEG' en De Lijn reis je met je leerlingen gratis naar tal van Cultuurschakels.

Misschien ontmoeten we je wel op de jaarlijkse **Dag van de Cultuureducatie**, of op de **Cultuurdagen** voor de lerarenopleiding?

CANON Cultuurcel is tot slot ook je aanspreekpunt voor al je vragen rond mediawijsheid via ons platform 'INGeBEELD', lezen voor onderwijs en onderzoek en beleid rond cultuureducatie. Benieuwd naar hoe we dat invullen? Surf snel naar onze website of stel je vraag op canon@ond.vlaanderen.be

www.canoncultuurcel.be

www.facebook.com/canoncultuurcel

[@canoncultuurcel](https://twitter.com/canoncultuurcel)

NAAM: **Joris GOEMAN**

LEEFTIJD: 31 jaar

SCHOOL:

Sint-Jozefscollege, campus Eikstraat – Aalst

FAVORIET KINDERBOEK:

Tand om tand - Willy Schuyesmans

BOEKENVIRUS:

“Als kind las ik niet graag. Ik herinner me de boekjes op school als vergeeld en muf, vaak met vuile vlekken. Als je kinderen wilt laten lezen, dan moet je boeken aantrekkelijk maken. Ze moeten de leerlingen aanspreken.”

Maltesersnoepjes en mooie boeken

Joris Goeman is jong en bezeten door boeken. Zijn klas huisvest een knappe en bovenal grote bibliotheek. Veel van de boeken kocht hij zelf nieuw aan, want meester Joris wil zijn leerlingen een mooi en aantrekkelijk boek voorschotelen.

Meester Joris houdt van de geur van boeken. Hij erfde van zijn voorganger een bibliotheek, maar die sprak hem niet meteen aan. “De boeken in de bibliotheek deden me te veel terugdenken aan mijn eigen schooltijd. Vergeelde en oude boeken: duidelijk afdankertjes van de plaatselijke bibliotheek.”

Joris besloot het heft in eigen handen te nemen en de bibliotheek te vernieuwen. “Je krijgt kinderen niet warm voor zulke boeken. Mijn leerlingen moeten aangesproken worden door een mooie, nette kaft. Zo wek je hun interesse en grijpen ze bijna automatisch naar een boek.”

In de vrije tijd

Als fulltime leerkracht heeft Joris overdag niet de tijd om zich met het boekenbeleid op school bezig te houden. “Alles wat ik doe voor boeken en lezen op school, gebeurt in mijn vrije tijd. Als ik lees welke middelen andere boekenmeesters ter beschikking hebben, dan sta ik vol bewondering te kijken. Wij hebben op school niet de ruimte en het budget om een aparte klas in te richten als bibliotheek.”

Boekenmeester Joris blijft niet bij de pakken zitten en neemt gewoonweg zelf initiatief.

LAUREAAT

“Tijdens de Jeugdboekenweek zit ik soms tot middernacht op school om alles in gereedheid te brengen. Zulke evenementen moeten een festijn zijn voor alle leerlingen. Ik laat er met plezier enkele uurtjes slaap voor. De kinderen kijken nu enorm uit naar de Jeugdboekenweek.

Aandacht voor anderstaligen

Het Sint-Jozefscollege heeft heel wat anderstalige kinderen op de schoolbanken. “We zijn een stadsschool, en die vormt een weerspiegeling van de maatschappij. Er wordt vaak van alles gezegd over het taalniveau van die kinderen. Ik heb daarop ingespeeld en de collega’s aangespoord om extra in te zetten op lezen. Zo leren de leerlingen hoe rijk onze taal is en hoe leuk lezen wel niet is. Het hele lerarenteam is mee aan boord en de kinderen kijken steeds enorm uit naar de evenementen die we rond lezen organiseren.”

Als je kinderen vol enthousiasme en eigen leesplezier aanzet tot lezen, volgen ze bijna automatisch.

Boeken kopen en delen

Meester Joris heeft een vierhonderdtal boeken in de klasbibliotheek staan, meestal zelf aangekocht. “Soms lijkt het wel alsof ik werk om mijn salaris in de klasbibliotheek te investeren... Ik heb in mijn eigen schooltijd zo’n afkeer gehad van die vergeelde, oude boeken, dat ik het niet over mijn hart krijg om zulke leeswerken in de klas te hebben.”

“Ik geef wel eens boeken weg aan collega’s. Mijn eigen leerlingen vinden dat niet zo leuk, maar wanneer ik uitleg dat we ons leesplezier moeten delen met de rest van de school, gaan ze meteen akkoord.” Hij krijgt ook hulp van de ouders op school. “Tijdens de Jeugdboekenweek van 2011 deden we een oproep aan elke ouder om oude boeken te schenken aan wie zelf niet de middelen heeft om er te kopen. We hebben daar ontzettend veel positieve reacties op gekregen. Op het einde van de week trokken er leerlingen met wel zes nieuwe boeken huiswaarts.”

Snoepjes wakkeren passie aan

Joris is een meester in het aanwakkeren van leesplezier bij de kinderen. “Het hangt allemaal af van hoe je een boek aanbrengt bij de leerlingen. Mijn lievelingsboek, Stilstaan van Willy Schuyesmans, stelde ik tot voor kort voor met een exemplaar dat al lang zijn beste tijd had gehad. Als je kinderen vol enthousiasme en eigen leesplezier aanzet tot lezen, volgen ze bijna automatisch.”

Ik begin de les vaak met een boek. Zelfs voor een wiskundeles kan dat.

Boekpromotie is essentieel voor boekenmeester Joris. Hij heeft dan ook verschillende trucjes om kinderen warm te maken voor een boek. “Tijdens de muzolessen heb ik voor de hogere leerjaren een boekvertelling gedaan met De Maltesererfenis van Anthony Horowitz. Dat boek gaat over een pakje Maltesersnoepjes. Ik had die snoepjes speciaal ingepakt met daarop in het vet ‘Top Secret’ geschreven. Als je dat pakje dan openmaakt met je leerlingen, heb je meteen hun aandacht. Ze zijn geprikkeld en willen weten wat er nu schuilgaat achter die snoepjes. Het was een kleine moeite, maar het nodigde de kinderen uit om mee te gaan in het verhaal. Het hangt allemaal af van de magie waarmee je het vertelt. Er is vaak niet veel nodig om kinderen te prikkelen. Het is een kwestie van een passie met hen te delen.”

In het spoor van Roald Dahl

Tijdens de vorige Voorleesweek werkte meester Joris rond het boek Gruwelijke rijmen van Roald Dahl. “De kinderen van het vijfde en zesde leerjaar bewerkten een sprookje, zoals Roald Dahl dat deed. In het kader van de muzolessen maakten ze een handpop en droegen het sprookje voor in de kleuterklassen. Zo leren de leerlingen dat ze zelf ook die boodschap en dat leesplezier kunnen doorgeven.”

Ook tijdens de gewone lessen is het boek nooit veraf. “Ik begin de les vaak met een boek. Zelfs voor een wiskundeles kan dat. Ik heb een boek met raadseltjes omtrent getallen. Het is dan

Meester Joris steekt heel wat vrije tijd en eigen middelen in zijn passie voor mooie boeken op school.

In navolging van Roald Dahl bewerkten oudere leerlingen een sprookje, maakten handpoppen en droegen het sprookje voor in de kleuterklassen.

Een greep uit de trukendoos van meester Joris: leerkrachten verkleed als boekenbeesten, een quiz op het digitale schoolbord, geheime snoepjes die het leesvuur aanwakkeren.

wel een boek zonder verhaal en toch merk je dat ze er erg in geïnteresseerd zijn. Vaak grijpen ze, wanneer ze hun boekjes gaan wisselen in de klasbibliotheek, meteen naar de boeken die in de gewone lessen gebruikt zijn.”

Alles kan

De kinderen in meester Joris' klas zijn vrij om te lezen wat ze willen. Zelfs Waar is Wally? is geen enkel probleem. “Zolang mijn leerlingen bezig zijn met lezen, ben ik een tevreden man. Ik wil niet dat ze lezen omdat ze moeten, ik wil dat ze er iets mee doen en ervan genieten. De boekenmicrobe heeft sommige kinderen misschien nog niet gebeten, maar daarom ben ik er om dat boekenvirus een handje te helpen.”

Boekenbeesten op zijn Aalsters

Meester Joris werkt veel met het concept boekenbeesten. De vorige Jeugdboekenweek ging over dieren, dus vroeg hij zijn collega's om zich te verkleeden. “We zitten hier in Aalst, dus is carnaval nooit veraf. Iedere dag van de Jeugdboekenweek namen we de kinderen mee in een ander verhaal, vergezeld van een ander boekenbeest. Elk beestje stond voor een ander genre en had een eigen

klaslokaal. In elke klas kregen de leerlingen, naast een klein museum over het genre, een verzameling boeken voorgeschoteld, waarover ze dan een fiche maakten. We proberen de kinderen op een speelse manier vertrouwd te maken met boeken. Ze mogen het niet ervaren als een taak, maar als een leuke opdracht.” De kinderen kregen, na het afnemen van een kleine test, een eigen boekenbeest toegewezen. Dat beest staat voor hun favoriete genre. Meester Joris maakt er handig gebruik van wanneer de kinderen niet weten welk boek te kiezen. “Als ik te horen krijg dat het aanbod in de klas te groot is om uit te kiezen, dan weet ik dat ik goed bezig ben. Vaak vraag ik hun dan naar hun eigen boekenbeest, want zo kan ik hun een boek op maat van hun interesses aanbieden.”

Digitale boekenquiz

In alle klassen van het Sint-Jozefscollege hangen digitale schoolborden. Meester Joris organiseert er quizjes over jeugdboeken mee. “De vragen gaan steeds over boeken uit de klasbibliotheek. Ze mogen dan, indien ze het antwoord echt niet weten, hun joker inzetten en op zoek gaan naar het antwoord. Het is een leuke manier om nog meer in die wereld van boeken te duiken.”

NAAM: **Hilde MARIËN**

LEEFTIJD: 55 jaar

SCHOOL: GVBS Sint-Maria (Antwerpen)

“Toen ik als kind op internaat zat, deed ik niets anders dan lezen. Met een zaklamp onder het deken, lekker stiekem lezen.”

Hilde Mariën geeft les in GVBS Sint-Maria in Antwerpen. De school telt maar liefst 39 nationaliteiten. Ze ondersteunt de derde graad als GOK-leerkracht en geeft het vak ICT.

Als GOK-leerkracht krijgt juf Hilde extra uren om de kinderen naar een hoger taalniveau te tillen. “Tijdens die uren werk ik samen met de kinderen om hen taalvaardiger te maken. **Ik werk vaak via ICT, want zo weten ze niet dat ze met taal bezig zijn**, maar het heeft er wel een grote invloed op.”

Het is niet eenvoudig om anderstalige ouders bij het schoolgebeuren te betrekken. Toch doet juf Hilde een beroep op hen voor het bibliotheekbezoek. Ook wanneer ze voorleest, zijn ouders welkom. “Als ik in de kleuterklasjes een boekje lees, mogen de ouders mee komen luisteren. **Via verteltassen, die mee naar huis mogen, sla ik een brug tussen de school- en de thuisomgeving.** Die verteltassen bevatten steeds een verhaal en een spelletje. Zo kunnen de ouders thuis actief meewerken aan het leesbeleid van de school.”

Auteurslezingen

Meester Tom nodigt auteurs uit

Tom Mariën, leerkracht aan Sint-Ursula Klim Op in Lier, nodigt elk jaar en per graad een auteur of illustrator uit. Die geeft dan tekst, beeld en uitleg over zijn of haar fascinerende beroep.

“Dat bezoek vindt altijd plaats tijdens onze LetterEetWeek”, vertelt meester Tom. “We organiseren gedurende die week leesbevorderende activiteiten. Een geslaagde auteurslezing is de beste manier om kinderen warm te krijgen voor het lezen.

We bereiden zo’n auteursbezoek dan ook erg goed voor om er zo het maximum uit te halen. De klas neemt zijn werk onder de loep,

de webstek wordt bestudeerd en de kinderen maken creatieve opdrachten. Het is een moment om naar uit te kijken!”

Sinds januari 2013 kan je bij het Vlaams Fonds voor de Letteren ondersteuning aanvragen via www.auteurslezingen.be. Je kan het hele jaar door aanvragen indienen, uiterlijk twee maanden voor de lezing en niet meer dan acht maanden vooraf.

Lezen met een smile(y)

Stemhokjes, leescontracten en een heus letterfeest

De Vrije Basisschool Landen neemt deel aan de **Kinder- en Jeugdjury**. Juf Kim Hallet leest haar leerlingen de geselecteerde boekjes voor en maakt samen met hen een persoonlijk verslag in hun leesdagboek. "We proberen rond een aantal boeken ook eens iets anders te doen", vertelt juf Kim. "Soms knutselen of schilderen we." In april brengen de leerlingen als volleerde juryleden hun stem uit. Daar kijkt iedereen erg naar uit. "In de bibliotheek van Landen wacht dan een stemhokje op ons. Het leuke is dat iedere lezer een andere mening heeft."

Juf Kim stelt **leescontractjes** op voor haar leerlingen. "In elk boek zit achteraan een omslag", legt ze uit. "Als het boek uitgelezen is, zet de mama of papa van de leerling een handtekening en mag het lezertje een positieve of negatieve smiley bij het boek steken." Als het boek later in andere handen terecht komt, weten de nieuwe leesoogjes wat de voorganger ervan vond. "Ook ik kom zo meer te weten over de leesvoorkeur van mijn leerlingen", verduidelijkt juf Kim. "Zo kan ik wat ik voorlees op hen afstemmen. Ik

probeer immers zo veel mogelijk met boeken te werken. Poëzie of een voorleesmoment is het perfecte tussendoortje voor mijn leerlingen."

Het blijft niet bij voorlezen. In de Vrije Basisschool Landen heeft er **een heus letterfeest plaats**. "Eerst is er een letterzoektocht in de school en het aangrenzende scoutsdomein", vertelt juf Kim. "Daarna gaat het feest verder met een rebus die de leerlingen per twee mogen oplossen aan de hand van de gevonden lettertjes." Na al dat leesgeweld is het tijd voor een plechtige ceremonie. "Vergezeld van een flinke hoeveelheid kinderchampagne worden de leesdiploma's uitgereikt. De letterkoeken worden vlijtig opgesmikkeld. Ik ben reuzefier op mijn leeskampioenen. Ze hebben zo hun best gedaan: geknutseld, een letterpad gemaakt, slingers opgehangen, maar vooral: veel en met plezier gelezen. Het is indrukwekkend dat zulke kleine kapoenen al snel lezen als grote mensen."

Een olijk boekenduo

NAAM: **Luc SCHAUBROECK & Martijn VUYLSTEKE**

LEEFTIJD: 54 jaar & 29 jaar

SCHOOL: SBS De Octopus (Roeselare)

Boekenmeesters Luc Schaubroeck en Martijn Vuylsteke geven beiden les in de Stedelijke Basisschool De Octopus in Roeselare. Luc werkt als zorgleerkracht en Martijn heeft de leerlingen van het eerste leerjaar onder zijn hoede.

Ze richtten een **vergeten lokaal in als knusse leesruimte** en trekken samen de school rond als **Boekie & Boekiestan**, om de kinderen zo spelenderwijs warm te maken voor het lezen. Boekenmeester Martijn heeft dan ook een eigen manier om de kinderen te boeien tijdens het voorlezen. "Vaak verander ik de namen uit het boek in namen van kinderen uit de klas. Zo boei je hen meteen en zijn ze mee met het verhaal."

GENOMINEERD

NAAM: **Els VOCAET**

LEEFTIJD: 34 jaar

SCHOOL:

Gemeentelijke Basisschool Denderleeuw - Iddergem

FAVORIET KINDERBOEK:

Sjakie en de chocoladefabriek - Roald Dahl

BOEKENVIRUS:

Els Vocaet was altijd al graag met boeken bezig. Haar ouders lazen haar als kind voor het slapengaan voor uit een boek. Ook toen ze nog geen leerkracht was, was ze al constant bezig met boeken. Die passie brengt ze mee naar haar leerlingen van het vijfde leerjaar. De positieve reacties van de kinderen doen de liefde voor boeken zelfs nog groeien.

Wat doet juf Els toch met haar leerlingen?

Een echte boekenjuf is er niet in de Gemeentelijke Basisschool van Denderleeuw in Iddergem. Maar de collega's van juf **Els Vocaet** noemen haar wel zo. In de school hangen zelfs affiches die juf Els roemen als beste boekenjuf. De leuze op school luidt: 'Bij juf Els leer je graag lezen!'

LAUREAAT

Zoeken én vinden

In de klas van juf Els vinden we een kleine boekenkast met allerlei boeken, van strips tot luisterboeken van Het Geluidshuis. De meeste boeken komen uit de bibliotheek. Ofwel brengt ze ze zelf mee naar school.

"We gaan elke maand naar de bib, daar kunnen de kinderen hun boeken ontlenuen. We zijn altijd goed voorbereid: de kinderen weten op voorhand wat ze willen, zodat ze niet in de bib zelf nog moeten zoeken. Daarvoor gebruiken we de Boekenzoeker op www.boekenzoeker.org.

De Boekenzoeker is voor mij een goed instrument, dat de leerlingen gericht leert zoeken. Het gebeurt dat een kind mij achteraf komt zeggen: 'Wauw, ik heb mijn boek gevonden!'

Voor minder sterke lezers gebruikt juf Els de vijfvingertest. Als er te veel moeilijke woorden op de eerste pagina staan, is het boek misschien te lastig. "Als het kind het boek toch wil lezen, mag dat van mij. We zitten dan 's middags even samen en starten samen in het boek, want dat blijft de moeilijkste stap." Ook de weinige anderstaligen in de school probeert juf Els op dezelfde manier warm te maken voor boeken.

Vertel het voort!

In de klas starten met een boek vindt de juf heel belangrijk. "Als ze er thuis in moeten starten, is het vaak verloren. Als de kinderen in de klas in een boek beginnen, zijn ze nieuwsgierig naar het vervolg. Zo vertelde een leerling onlangs dat zijn mama dacht dat hij ziek was, omdat hij 's morgens opgestaan was om in zijn boek te lezen. Soms vragen ouders mij zelfs wat ik met hun kinderen uitsteek, omdat ze plots zo graag lezen. Op oudercontacten hoor ik dat de kinderen thuis enthousiast vertellen over hun boek. Ook op school krijgen ze de kans om te vertellen. Elke ochtend is er wel iemand die een boek gelezen heeft en die met de klas wil delen waar het over ging, wat hij er leuk aan vond en welk boekenbeest erbij past."

Soms vragen ouders mij wat ik met hun kinderen uitsteek, omdat ze plots zo graag lezen.

Ook via de boekenfiches geven de leerlingen aan wat ze van een boek vinden. "Ik zet er geen punten op, want dat zou het belangrijkste, het leesplezier, wegnemen. De fiches zijn een hulpmiddel voor andere leerlingen, wanneer ze geen keuze kunnen maken voor een nieuw boek. Ze kunnen dan bij klasgenoten kijken welk boek zij top vonden. De leerlingen maken reclame bij elkaar door te vertellen over boeken. Zo is er

iemand die nu Het leven van een loser leest, en hij vertelt daar enorm gepassioneerd over. Dat zet ongetwijfeld ook andere leerlingen aan om het boek te lezen."

Auteur van de maand

Juf Els werkt met een auteur van de maand. Elke maand hangen er nieuwe affiches in de klas. Daarop staat informatie over de auteur en zijn of haar boeken. "Soms is een kind jarig samen met de auteur van de maand. Voor hem of haar is het dan extra spannend om van die auteur een boek te lezen. Ik breng verschillende boeken van de schrijver van de maand mee naar de klas en lees eruit voor. De rest verzamel ik in een hoek van de klas. Gedichten krijgen ook een hoekje. Als er iemand wat sneller klaar is met zijn taken, kan hij in dat hoekje gaan snuisteren. Eigenlijk kom ik hoeken te kort..." Een andere hoek is ingericht als leesplek, met een bankje en een heuse vertelstoel. Juf Els droomt van een echte leesplek met de gezelligheid van kussens en een mat. Normaal gezien iets voor de geplande verbouwingen...

Groot geheel

De leerlingen van juf Els lezen elke maand in groep voor in de andere klassen. En ze doen nog veel meer. "We knutselen rond boeken, we hebben een boekenbeestenlied en voor de

Jeugdboekenweek maakten we een boekenwurm. De Jeugdboekenweek, Gedichtendag en de Voorleesweek zijn de hoogtepunten van het schooljaar.

Als ze er thuis in moeten starten, is het vaak verloren. Als de kinderen in de klas in een boek beginnen, zijn ze nieuwsgierig naar het vervolg.

Op Gedichtendag maakte ik een gedichtenparcours. 'Kies in een poëzieboek je favoriete gedicht' was daarbij een van de opdrachten. De boekenknabbel rond de boeken van Roald Dahl

zorgt er dan weer voor dat de kinderen zijn boeken willen lezen. Ze mogen alleen de kaft of de prenten bekijken en dan laat ik ze anticiperen op het verhaal."

"Ik probeer ook de actualiteit te volgen. Als er een auteur een prijs wint, komt dat ook in de klas aan bod. Dit jaar is boeken zelfs het thema van het schoolfeest: elke klas verwerkt een boek en verzint er een passend dansje bij. De bibliotheek organiseert jaarlijks een auteurslezing, die ik met de klas bijwoon. Vorig jaar kwam Katie Velghe spreken, zij was op dat moment auteur van de maand."

Juf Els heeft geen vast tijdstip om met boeken te werken. "Ik kan niet zeggen: 'Maandag om elf uur is het boekenuurtje.' Ik probeer boeken overal bij te betrekken en al die kleine initiatieven vormen een groot geheel."

De auteur van de maand, gedichten, een leesplekje met vertelstoel: elke hoek van de klas heeft een boekenfunctie.

In de boekenfiches ontdekken de leerlingen van welke boeken hun klasgenoten het meest genoten hebben. Ook door over hun boeken te vertellen maken de leerlingen reclame bij elkaar en stimuleren ze elkaar.

De Boekenzoeker, de vijfvingertest, lezen in de klas, boekenfiches: zo zorgt juf Els ervoor dat leerlingen 'hun' boek vinden en het ook lezen.

Veel doen met weinig

NAAM: **Greet DE WAELE**

LEEFTIJD: 47 jaar

SCHOOL: Vrije Basisschool Klimop (Bavegem)

Juf Greet De Waele uit het vijfde leerjaar van de Vrije Basisschool Klimop in Bavegem verdient lof voor wat zij ondanks het beperkte budget realiseert rond boeken en leesbevordering. Er is weinig geld om te investeren in boeken en/of leesprojecten, maar toch doet juf Greet haar uiterste best.

Zelf kwam ze met initiatieven als Boeken Zoeken Boeken, waarbij ze workshops geeft en een boekenbeurs organiseert, maar wat pas echt in het oog springt, is de musical op het einde van het schooljaar. Die **musical** is steeds gebaseerd op een boek. Dit jaar koos de school voor Pippi Langkous van Astrid Lindgren. Een musical op poten zetten is telkens een enorme karwei, en ook buiten de schooluren is ze ermee bezig. Daarom verdient juf Greet een dikke pluim.

GENOMINEERD

Schrijf eens een boek met al je leerlingen

NAAM: **Nadja VAN SEVER**

LEEFTIJD: 47 jaar

SCHOOL: Gemeentelijke Basisschool De Fonkel (Tervuren)

Boekenjuf Nadja Van Sever uit de Gemeentelijke Basisschool De Fonkel in Tervuren schreef samen met haar leerlingen het boek De magische pen over Mats, een jongen met dyslexie. Juf Nadja trok van klas naar klas om zo telkens een nieuw hoofdstuk aan het verhaal te breien.

Alle kinderen werden bij het boek betrokken, zelfs de kleuters. Zij maakten de tekeningen voor het verhaal. Aanvankelijk ging het boek uitgegeven worden in eigen beheer, maar juf Nadja trok op hoop van zegen naar uitgeverij Clavis. De uitgeverij vond het idee zo origineel dat ze besloot het boek uit te geven. Straf werk!

GENOMINEERD

Anderstalige ouders vertellen sprookjes

Gemeenteschool De Kriek in Schaarbeek organiseert een heus sprookjesbuffet. “In het kader van het thema sprookjes motiveerden we de kinderen om hun ouders warm te maken voor ons **meertalig sprookjesbuffet**”, vertelt juf Griet Van Landegem, leerkracht in het eerste leerjaar.

“We kregen veel positieve reacties. Met de bereidwillige ouders maakten we vier groepjes om voor te lezen. De kinderen en leerkrachten genoten van de verschillende sprookjes, in het **Nederlands, Frans en Turks**. Normaal gezien was er ook een Arabisch sprookje, maar dat ging jammer genoeg niet door. We plannen nog meer van die meertalige evenementen.”

Het blijft niet bij dat ene sprookjesbuffet. Gemeenteschool De Kriek betreft de ouders vaak bij het leesbeleid. “We organiseren regelmatig openklasmomenten”, gaat juf Griet verder. “Dan lezen we voor, spelen theater en spelen samen gezelschapspelletjes. We proberen bij de ouders interesse te wekken voor het leeswerk van zoon- of dochterlief en geven hun materiaal en informatie mee om thuis te gebruiken. Daarnaast is er de Dag van de Thuistaal, waarbij ouders een prentenboek voorlezen.”

Even ontsnappen aan de realiteit

NAAM: **Ann TIBO**

LEEFTIJD: 48 jaar

SCHOOL: Basisschool De Mozaïk (Kessel-Lo)

“Ik ben altijd al in de ban van boeken geweest. Als kind heb ik ze verslonden. Het is ontzettend belangrijk dat kinderen lezen. We moeten ervoor zorgen dat ze het ook graag doen. Automatisch wordt hun woordenschat ruimer. Kinderen kunnen bij een goed boek even ontsnappen aan de realiteit.”

Ann Tibo geeft fulltime les in het derde leerjaar van Basisschool De Mozaïk in Kessel-Lo. Een knusse leesplek was voor haar een must. “**Samen met enkele collega’s richtten we een Peperboekenhuisje in**”, legt ze uit. “We spaarden kosten noch moeite. De kinderen verdienen een gezellige leeshaven.” Naast haar taak als leerkracht zetelt juf Ann in een werkgroep rond taalbeleid op school. “Omdat er ook anderstalige kinderen op onze school zitten, besloot ik in de werkgroep te stappen. Er zijn geen specifieke richtlijnen voor anderstalige leerlingen, we doen alles zelf. Ik weet hoe moeilijk het voor die kinderen kan zijn, daarom engageerde ik me.”

Ieder jaar werkt juf Ann rond een specifiek thema. Dit jaar zijn dat ridders en kastelen. “Ik maak een heus draaiboek met verschillende opdrachten. Boeken krijgen daarin uiteraard een prominente plaats.”

GENOMINEERD

Millie Duizendvoet

Kleuters houden van boeken. Alleen moet je ze op weg helpen. Door voor te lezen bijvoorbeeld. **De Vrije Kleuterschool Duizendvoet in Lokeren bracht een eigen voorleesboek uit: Millie Duizendvoet.** Kleuters tekenden en schreven ter voorbereiding mee.

De kleuterschool kiest bewust voor een muzicoach om de school meer te presenteren als een muzische school en om vanuit de vijf domeinen van de muzische opvoeding meer taal uit te lokken. “Onze muzicoach neemt daarvoor initiatieven op het niveau van de school, de leerkracht en de leerlingen”, vertelt directrice Els Van Aerde.

“We organiseerden al een gedichtenwandeling in de stad, waarbij kleuters bij een gedicht een kunstwerkje hebben gemaakt. Dat werd tentoongesteld in de etalages van de Lokerse winkels. Vorig schooljaar hebben schrijver Stijn Moekaers en illustrator Frank Daenen met de kleuters een bladzijde uit een boek geschreven en geïllustreerd. De apotheose is een echt prentenboek, Millie Duizendvoet, uitgegeven bij De Eenhoorn en te koop in de boekhandel.”

“En nu dromen we van een heuse Millieboekenkar. De kleuters denken mee na over hoe de Milliekar kan omgetoverd worden in een boekenkar. We willen hiervoor samenwerken met de bibliotheek. Wekelijks rijdt de kar bijvoorbeeld over de speelplaats of in de gang en

mogen de kinderen boeken kiezen die in de klas voorgelezen kunnen worden.”

Een moeder getuigt

Gülseren is de mama van de vijfjarige Mertcan. Bij wijze van proef kregen ze twee studentes van de Arteveldehogeschool over de vloer. “Ze lasen voor uit Millie Duizendvoet”, herinnert Gülseren zich. “Ik wist niet wat me te wachten stond toen ze aanbelden, maar al gauw zat ik ook mee te luisteren. Mijn zoon Mertcan genoot zichtbaar. Normaal is hij erg gesloten, maar het deed hem duidelijk deugd. Het is belangrijk dat mijn zoon perfect Nederlands praat. Ikzelf beheers de taal niet goed, en dat vind ik jammer. Na het voorlezen hebben de studenten met mijn zoon getekend, hij begon spontaan mee te doen. Hij was gelukkig, dat zag ik”, besluit Gülseren.

Wil je zelf ook met een externe culturele partner aan de slag rond boeken?

Surf naar www.dynamo3.be. Maak een dynamo-PLAN, ga met dynamoOPWEG gratis met De Lijn naar een cultuurschakel in de buurt en vraag tot 1.500 euro subsidie aan via dynamoPROJECT. dynamo³ is een initiatief van CANON Cultuurcel.

Contact: dynamo@ond.vlaanderen.be
Info: www.dynamo3.be
Inspiratie: www.cultuurkuur.be

Leesmoeders

In basisschool De Achellier uit Achel zijn de leesmoeders niet meer weg te denken uit het schoolleven. De kinderen kijken elke week enorm uit naar het vertelmoment. **De voorleesmoeder ontfermt zich in het lees-vertelhoekje over een kleine groep kleuters**, terwijl de klasjuf voor de rest van de klas zorgt. De voorleesmoeder neemt rustig de tijd om een verhaal te vertellen. Als er daarna nog tijd is, kan ook een ander groepje kinderen naar het verhaal komen luisteren.

Een voorleesmoeder kan uiteraard ook een vader, oma of opa zijn, maar ze lezen in elk geval niet voor in het klasje van hun eigen kleuter.

Over het algemeen engageren voorleesmoeders zich voor het hele schooljaar. De juf kiest de voorleesboeken op voorhand uit en bezorgt ze aan de verteller, zodat die zich grondig kan voorbereiden. Na het vertelmoment blijft het boek nog een week in de boekenhoek. Zo kunnen de kinderen het verhaal herlezen of voorlezen aan iemand anders. Twee keer per jaar komen alle voorleesmoeders en leerkrachten samen om de afgelopen maanden te evalueren. Op zo’n moment worden nieuwe ideeën, ervaringen en problemen besproken.

NAAM: **Vanessa CLOVYN**

LEEFTIJD: 32 jaar

SCHOOL: SBSO De Varens - Sint-Andries

FAVORIET KINDERBOEK: Matilda - Roald Dahl

BOEKENVIRUS:

"Ik had vroeger veel boeken thuis en zo rolde ik in het wereldje. De leerlingen hier op school hadden heel weinig interesse in boeken. Het is de bedoeling dat ik ze de microbe doorgeef."

Gezien met boeken (en er toch van houden)

In De Varens in Sint-Andries zitten leerlingen die extra aandacht nodig hebben. Deze school binnen het bijzonder onderwijs is onderverdeeld in verschillende opleidingsvormen, maar boekenjuf Vanessa Clovyn doet er alles aan om de leesmicrobe in elke opleidingsvorm te verspreiden.

LAUREAAT

Voor juf Vanessa begon het allemaal toen ze samen met twee collega's boeken uit haar persoonlijke collectie introduceerde in de les. Ondertussen is er dankzij de hulp van de school en van GOK-coördinator Kelly Puystjens een rijk aanbod in de schoolbibliotheek. Het budget komt van het oudercomité. "De eerste keer werden er in een keer 25 boeken aangekocht. Nu krijgen we per trimester vijf nieuwe boeken."

In het boekenrek staan zowel klassiekers als recente boeken, maar ook een grote hoeveelheid doe-boeken. "Onze leerlingen zijn doeners en die werken sluiten aan bij hun interesses", vertelt juf Vanessa. "De boeken over vliegtuigen, die eigenlijk zeer moeilijke lectuur zijn, doen

het ook heel goed." In het aanbod zitten ook gemakkelijke boeken voor kinderen met dyslexie of anderstaligen. "Het is niet omdat ze zeventien jaar zijn en maar het leesniveau hebben van het eerste leerjaar, dat ze ook boeken voor het eerste leerjaar moeten lezen. Het is de bedoeling dat ze kunnen lezen wat hen interesseert."

Lekker voorlezen

Omdat niet alle opleidingsvormen (OV) even goed zijn in lezen, kwam juf Vanessa met een leuk initiatief op de proppen. De kinderen uit OV3, de sterke lezers, lezen op het einde van elk trimester een verhaal voor aan de kinderen van

leesbrek

Leeskaart

Hoe gebruik je deze kaarten?

Zie ommezijde

Wil jij je kinderen functioneel leesvaardig maken?

Investeer dan in leesplezier want kinderen die graag lezen, lezen meer en worden betere lezers. Uitstekend leesonderwijs vraagt een hoge betrokkenheid van de leerkracht én het kind bij het leesproces.

Jij vindt in deze brochure 7 leeskaartjes om de boekenmaak van jouw klas in beeld te brengen. Experimenteer een jaar met de leeskaartjes en observeer de effecten in jouw klas!

Hoe kan je werken?

- ✓ Laat de kinderen kiezen wat ze willen lezen uit een ruim gevarieerd boekenaanbod.
- ✓ Na het lezen vult het kind een leeskaart in en MAG het kind het boek aanraden aan een klasgenoot, vriend(in), ouder(s), leerkracht, ...
- ✓ Het kind knipt de kaart in twee en geeft de helft aan de juiste persoon.
- ✓ De ontvanger van het kaartje MAG het boek lezen en bewaart de kaart.
- ✓ De kinderen verzamelen hun kaartjes en de leerkracht maakt tijd voor leesbevorderende boekenpraatjes!

Stimuleer leesplezier!

Tips voor leeszwakke en/of weinig gemotiveerde lezers:

- ✓ Boeken geselecteerd met de vijfvingertest hebben het meeste kans op een succeservaring omdat ze een faalervaring voorkomen en autonomie geven aan het kind.
- ✓ Dagelijks lezen heeft meer effect dan af en toe vrij lezen. Voorzie elke dag 15 min. leestijd in je klas.
- ✓ 's Ochtends leestijd geven, kan niet meer afgenomen worden.
- ✓ Na de speeltijd vrij lezen, brengt in een klas waar veel ruzie wordt gemaakt RUST.
- ✓ Geef kinderen de kans om te praten over hun boek. Enthousiaste en passie werken aanstekelijk.
- ✓ Een kind mag stoppen in een boek.
- ✓ Lees voor uit gemakkelijke en dunne boeken en stop op een spannend moment.
- ✓ Geef vervolgens het boek aan een kind om verder te lezen.
- ✓ Motiveer elk kind tot lezen en blijf zoeken naar het juiste leesmateriaal tot een kind leest.
- ✓ Gebruik de kaarten voor een individueel kindgesprek en/ of een klasgesprek.
- ✓ Bespreek na enkele kaarten welk genre henzelf of de klas heeft aangesproken zodat ze zichzelf ook eens uitdagen in een ander genre.
- ✓ Daag kinderen uit om nieuwe genres te lezen. Doe aan boekpromotie!

Geef het goede voorbeeld en lees zelf ook!

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

leesboek
Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

Leeservaring **leesboek**

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

✓ Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

drebrek

Leeskaart

strip

Leeskaart

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

dreiboek

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

Illustratie: Kaatje Vermeire vorm: Magenta

Leeservaring **dreiboek**

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

Zin om te lezen?

Titel:

Auteur:

Geniet!

Zet hier je handtekening

strip

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam:

Klas:

Illustratie: Kaatje Vermeire vorm: Magenta

Leeservaring **strip**

Titel:

Auteur:

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

Teken, noteer, of ...

prentenboek

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam: _____

Klas: _____

Zin om te lezen?

Titel: _____

Auteur: _____

Geniet!
Zet hier je handtekening

gedichtenbundel

Leeskaart

Een aanrader voor

Naam: _____

Klas: _____

Zin om te lezen?

Titel: _____

Auteur: _____

Geniet!
Zet hier je handtekening

Teken, noteer, of ...

Leeservaring gedichtenbundel

Titel: _____

Auteur: _____

Ik las het boek
Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen
😊 😐 😞

Ik geef dit boek
☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆

Teken, noteer, of ...

Leeservaring prentenboek

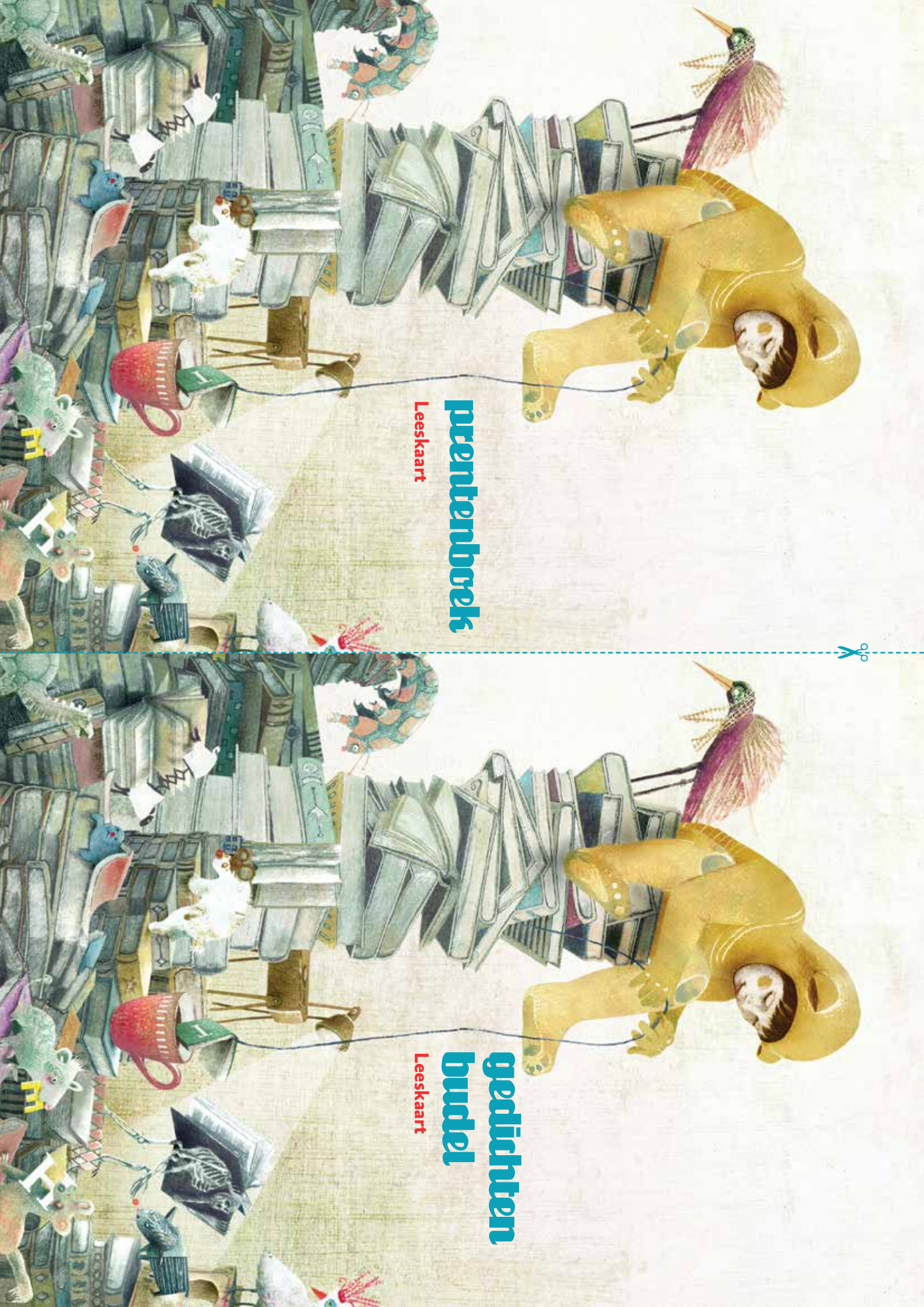
Titel: _____

Auteur: _____

Ik las het boek
Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen
😊 😐 😞

Ik geef dit boek
☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆ ☆☆☆☆☆

prentenboek

Leeskaart

gedichten bundel

Leeskaart

informatief boek Leeskaart

Zin om te lezen?

Titel: _____

Auteur: _____

Geniet!

Zet hier je handtekening

Naam: _____

Klas: _____

CANON
CULTUURGEL

Teken, noteer, of ...

Leeservaring informatief boek

Titel: _____

Auteur: _____

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

tijdschrift / krant Leeskaart

Zin om te lezen?

Titel: _____

Auteur: _____

Geniet!

Zet hier je handtekening

Naam: _____

Klas: _____

CANON
CULTUURGEL

Teken, noteer, of ...

Leeservaring tijdschrift / krant

Titel: _____

Auteur: _____

Ik las het boek

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

Ik vond het lezen

Ik geef dit boek

informatief boek

Leeskaart

tijdschrift/ krant

Leeskaart

OV1, de zwakkere lezers. Dat initiatief wordt door beide opleidingsvormen enorm gesmaakt. Nu nog een manier vinden om ook OV2 bij het lezen te betrekken...

De oudere leerlingen komen nu graag boeken uitlenen, terwijl ze vroeger boeken door een raam gooiden.

Weg met dat boek

Elke klas besteedt per week een klein lesuur aan boeken. Dat gebeurt interactief en op verschillende manieren. De leerlingen nemen zelden een boek mee buiten de klas. "Boeken raken al eens sneller beschadigd, vandaar." Eén boek in de collectie is echter bedoeld om beschadigd te worden. Dit is geen boek is de titel. Het boek is speciaal voor de kinderen die absoluut niet graag lezen. Het bevat allerlei opdrachten zoals 'Gooi mij door het raam'. Op die manier lezen de kinderen al spelenderwijs."

Start To Read

'Lezen voor iedereen', dat wil De Varen bieden. Het motto luidt: 'We willen af van het hokjeslezen, we willen dat leerlingen zelf kunnen kiezen wat ze lezen!'

Aan de hand van hun eigen Start To Read-programma bieden ze alle leerlingen van OV3 de kans om, op welk leesniveau ook, een boek te lezen volgens hun interesse. De boeken in de schoolbib staan vervolgens gesorteerd per leesprofiel per niveau. Voorbeelden van deze leesprofielen zijn Adrenalinezoeker en

Trekvogel (maar info op www.starttoread.be) De logo's op de boeken komen overeen met die van de jeugdbibliotheek in de stad. "Daarnaast gebruiken we ook de Leesta!(s) met de kinderen. De Leesta!(s) is een mobiele tas die leerkrachten van OV3 kunnen ontlene. Ze bevat een boek en een aantal interactieve opdrachten om de leesvaardigheid van de kinderen te bevorderen. Onze leerlingen zijn eigenlijk veel meer met boeken bezig dan ze zelf beseffen."

Besmettelijk leesplezier

"We evalueren niet op technisch lezen, omdat we vooral de nadruk willen leggen op plezier. Dat evalueren de leerlingen wél zelf. We willen afstappen van het prestatielezen. Lezen moet voor de kinderen een plezier zijn. Daarbij is motivatie enorm belangrijk. Als je zelf niet gemotiveerd bent, dan straal je dat uit en zullen de kinderen ook niet graag lezen."

Als je zelf niet gemotiveerd bent, dan straal je dat uit en zullen de kinderen ook niet graag lezen.

"Het is fijn om de evolutie van de kinderen te zien. De oudere leerlingen komen nu graag boeken uitlenen, terwijl ze vroeger boeken door een raam gooiden." Die evolutie werkt ook aanstekelijk bij de leerkrachten.

"Soms hebben leerkrachten een kind een boek zien lezen, waarbij achteraf blijkt dat ze dat boek ook wel eens zouden willen lezen. Door de kinderen zo met plezier te zien lezen, krijg je zelf telkens weer de microbe te pakken."

Het budget voor boeken komt van het oudercomité: een eerste aankoop van 25 boeken en sindsdien elk trimester vijf nieuwe boeken.

Sterkere lezers lezen voor aan zwakkere lezers. En beide groepen genieten ervan. Het leesplezier van de kinderen steekt ook de leerkrachten aan: soms willen ze een boek van hun leerling zelf ook graag lezen.

Een boek als Dit is geen boek zet de kinderen spelenderwijs aan tot lezen. De vele doeboeken sluiten aan bij de interesses van de leerlingen, die eerder doeners zijn.

25 boeken per schooljaar

NAAM: **Nathalie VERMEIRE**

LEEFTIJD: 35 jaar

SCHOOL: De Europaschool (Bredene)

“Als kind las ik heel graag. Toen ik moeder werd, is het lezen wat verwaterd. Sinds kort heb ik de draad weer opgepikt. Nu ik boekenjuf ben, is de leesmicrobe weer helemaal terug.”

Nathalie Vermeire is leerkracht in de Europaschool in Bredene. Sinds eind schooljaar 2011-2012 werkt ze mee aan het LIST-project en is ze GOK-leerkracht. In het kader van het LIST-project lezen de leerlingen maar liefst 180 minuten per week. Dat komt ruwweg neer op 25 kinderboeken per schooljaar. “LIST is een leesinterventieproject”, legt juf Nathalie uit.

“**180 minuten verplicht lezen** lijkt veel, maar ik ben ervan overtuigd dat het ruime boekenaanbod de kinderen veel leesplezier schenkt.” De verplichte leesuren verlopen in een gezellige sfeer. “Een knusse leesruimte does the trick. Als een kind niet graag leest, gaan we samen op zoek naar de oorzaak.”

GENOMINEERD

Kuifje in het Gents

NAAM: **Dirk DURANT**

LEEFTIJD: 56 jaar

SCHOOL: Sint-Janscollege (Sint-Amandsberg)

“Ik las als kind erg veel strips. Er zijn periodes geweest dat ik het lezen wat verzuimde. Momenteel lees ik veel non-fictie, en uiteraard ook een hoop jeugdboeken. Ik wil op de hoogte zijn van wat de kinderen graag lezen.”

Dirk Durant geeft les aan het Sint-Janscollege in Sint-Amandsberg. Hij is nog maar een jaartje boekenmeester, maar kan al op heel wat waardering rekenen binnen het lerarenkorps. “We zijn een startende boekenschool”, vertelt Dirk. “Het boekenvirus verspreidt zich langzaam maar zeker. In de aanloop naar de Jeugdboekenweek organiseren we **tweemaandelijks een grote schoolbijeenkoms**t. We bereiden een heus **boekenlied** voor, dat twee klassen zullen zingen.” Meester Dirk probeert op regelmatige basis de kinderen warm te maken voor het lezen. “Een strip lezen is ook lezen. Ik las onlangs Kuifje voor, maar dan in het Gentse dialect. Daar zijn de kinderen dol op. Zo prikkel je hen om zelf een boek ter hand te nemen.”

GENOMINEERD

Wablieft-krant in de klas

In de Stedelijke Basisschool Crea 16 in Antwerpen versterken de leerkrachten het technisch en begrijpend lezen van de leerlingen met de Wablieft-krant. De wekelijkse kinderkrant brengt het nieuws in een begrijpelijke, eenvoudige taal. Om de twee weken is er ook de Kleine Wablieft, nog eenvoudiger qua taal, voor de kleine, zwakkere lezers.

Met de twee krantjes werken de leerkrachten verschillende activiteiten en projecten uit. "In het tweede leerjaar is er bijvoorbeeld de leesronde", vertelt Katja De Smet, zorgcoördinator op Crea16. De leesronde vindt één keer per week plaats en omvat verschillende opdrachten zoals begrijpend lezen/luisteren, maar net zo goed leesspelletjes zoals kruiswoordraadsels of woordzoekers. "In de Wablieft-krant kunnen kinderen dingen opzoeken en opdrachten uitvoeren. Vooral de kinderen met een leesvoorsprong vinden die krantenartikels zeer boeiend. De Kleine Wablieft kan dan weer

gebruikt worden voor de zwakkere lezers. **Ideaal om de verschillende niveaus in een klas hetzelfde materiaal aan te bieden, aangepast aan hun leesniveau.**" Bovendien is er in de Wablieft-kranten plaats voor fijne nieuwtjes, berichten waar je goedgezind van wordt. Ook dat maakt ze ideaal om te gebruiken met kinderen.

Juf Katja: "We hebben deze manier van werken opgepikt in een school voor buitengewoon onderwijs. Naast duolezen en tutorlezen neemt de leesronde een volwaardige plaats in in ons leesonderwijs in het tweede leerjaar.

Verhalen vertellen met een schort

NAAM: **Karolien SCHEPERS**

LEEFTIJD: 35 jaar

SCHOOL: De Regenboog (bijzonder lager onderwijs)(Tessenderlo)

"Ik lees al mijn hele leven heel veel. Tijdens de lerarenopleiding beperkte die passie zich tot jeugdboeken. Ik ben ervan overtuigd dat boeken het begin zijn van een goed taalbeleid op school."

Karolien Schepers bekleedt verschillende functies binnen haar school. Ze bedacht de vertelschort, een schort waar ze allerlei personages in verwerkt. "Met die personages creëer ik een eigen verhaal", vertelt juf Karolien. **"In de hogere jaren maken de kinderen zelf een echt boek, dat ze bij de kleintjes voorstellen.** Zo doorbreek ik het vaste leesstramien. Creatief omspringen met lezen opent deuren."

GENOMINEERD

Leeslat doet interesse groeien

De OLV-Basisschool uit Scherpenheuvel is niet zomaar een basisschool. Sinds jaar en dag is taalvaardigheid een van de belangrijkste pijlers in hun onderwijs, met (voor)lezen in het bijzonder. Daarom krijgen de kinderen een rijk aanbod aan 'leesvoer'. Vanaf het tweede leerjaar beginnen de kinderen de ochtend met een kwartiertje lezen in een boek naar keuze. Rustig en in stilte wordt zo een nieuwe schooldag ingezet.

Naast tal van initiatieven zoals de leeskaart, waarbij kinderen puzzelstukken verdienen bij het lezen van boeken, springt vooral de leeslat in het oog. Telkens wanneer ze een boek gelezen hebben, of het nu echt uit is of niet, steken de kinderen een gekleurde parel op hun leeslat. Elke kleur heeft een betekenis: leesboeken zijn rood,

strips geel, gedichten oranje, prentboeken groen, sprookjes paars en informatieve boeken blauw. De kinderen kiezen zelf wat ze lezen, maar de afspraak luidt: nooit boeken van dezelfde soort na elkaar, tenzij het een leesboek is. Op elke leeslat groeit op deze manier de leesinteresse van het kind. De leerkrachten krijgen op hun beurt zicht op de leesinteresses van hun leerlingen. En het is meteen duidelijk waar ze eventueel moeten bijsturen.

Het leeslatsysteem wil kinderen aanzetten tot lezen, liefst in een zo divers mogelijk gamma aan boeken. Deze methode opent een hele wereld, waarbij ze de kans krijgen om andere genres te verkennen en leesplezier te ontdekken. Een kleine ingreep in het dagschema verrijkt zo de leescultuur van de kinderen.

"Ik ontdekte onlangs een vermoedelijk interessante workshop voor mijn leerlingen uit het 5de leerjaar. Wat ik mij dan afvraag: zou een collega elders die activiteit al eens hebben geboekt?"

Margo Nagels, leerkracht 5e leerjaar Stedelijke basisschool de Blokkendoos, Wilrijk

CULTUURKUUR.BE
daar vinden cultuur en school elkaar

Cultuurkuur.be is de makkelijkste toegang tot de brede cultuurwereld voor leerkrachten. De website is een coproductie tussen CANON Cultuurcel (Agentschap voor Onderwijscommunicatie) en CultuurNet Vlaanderen. Een pilootversie staat klaar vanaf eind mei 2013 op pilot.cultuurkuur.be. Later volgen nog interessante uitbreidingen en nieuwe modules. Meer info over het nieuwe cultuurkuur.be: www.cultuurkuur.be/over-cultuurkuur.

Verteltas verleidt ouders

NAAM: **Erika DE BRANDT**

LEEFTIJD: 42 jaar

SCHOOL: Vrije Kleuterschool Trip Trap (Schepdaal)

“Mijn moeder las veel voor bij ons thuis. Toen ik ongeveer dertien jaar was, ging onze televisie stuk. Er is nooit een nieuwe in de plaats gekomen. In die tijd was er nog geen computer, dus lezen we de hele tijd. Ook bij mijn grootmoeder op vakantie verslond ik het ene boek na het andere.”

Erika De Brandt werkt in de Vrije Kleuterschool Trip Trap in Schepdaal. Ze helpt er kinderen met een leerachterstand, maar is ook een volwaardige boekenjuf. Haar ‘Boek in de kijker’ heeft altijd veel bekijks bij de kleuters.

Juf Erika gebruikt vaak verteltassen. “Dat is een tas met boeken en activiteiten rond een bepaald thema. De kinderen nemen zo’n tas mee naar huis, zodat ze met het hele gezin spelletjes kunnen spelen.” Zo betreft ze de ouders mee in het leesverhaal. “De ouders zijn bereid om mee te werken. Onze initiatieven worden enthousiast onthaald. De kinderen zijn nog jong, maar toch is leesplezier al erg belangrijk.”

GENOMINEERD

Zeg het met een tekening

NAAM: **Karen SIMAEYS**

LEEFTIJD: 36 jaar

SCHOOL: De Notelaar (Boutersem)

In De Notelaar in Boutersem is Karen Simaey's boekenjuf. Zij werkt met een **wall of fame**. De kinderen maken tekeningen over een boek dat ze gelezen hebben, en zeggen wat ze ervan vonden.

Dat wordt allemaal opgehangen aan een muur op school. Met de wall of fame promoten de leerlingen boeken bij elkaar.

“Het belangrijkste is dat kinderen lezen wat ze graag lezen. Ik ga er niet met mijn vinger naast staan en zeggen wat ze moeten lezen”, vertelt juf Karen.

GENOMINEERD

NAAM: **Ruth VANDE POPULIERE**

LEEFTIJD: 35 jaar

SCHOOL:

KBO De Horizon (Bijzonder lager onderwijs) - Oudenaarde

FAVORIET KINDERBOEK:

Het land van de grote woordfabriek
- Agnes de Lestrade

BOEKENVIRUS:

Al van jongs af aan heeft de boekenmicrobe me te pakken. Mijn moeder was kleuterleidster, mijn vier zussen en ik waren dus haar kleine kleuterklasje. Zij las vaak voor en zo groeide ik op in een boekencultuur.

2013

Een boom vol boeken

Ruth Vande Populiere is GOK-leerkracht in KBO De Horizon. Ze werkt met kinderen met een licht verstandelijke beperking en leerlingen met een leerachterstand. Ze toverde haar klasje om in een visueel sterke boekenbeleving. Bij haar vind je geen kauwgomballenboom of een gulle boom, maar wel een heuse boekenboom.

BOEKENJUF 2013

Juf Ruth werkt sinds het schooljaar 2012-2013 als GOK-leerkracht. Ze ijverde meteen voor een 'boekenboom' op school. "We vertrekken van het idee dat je via de boekenboom je liefde voor boeken kan doorgeven, net zoals ik ook wil doen met mijn leerlingen. De kinderen voerden eerst twee weken lang allerlei opdrachten uit om de boekenboom te verdienen.

De boom kan vervolgens enkel groeien als er voortdurend verder gelezen wordt. Gelukkig zijn er veel vlijtige lezertjes, want onze boekenboom hangt al mooi vol."

Een boom die prikkelt en stimuleert

Het gaat duidelijk niet louter om versiering. De boom betekent veel meer. "Via de boekenboom zetten we enkele boeken in de kijker. Ik plaats boeken in de boom, die de leerkrachten dan kunnen ontlenuen om in de klas te gebruiken." De boekenboom biedt ook plaats aan een klein dagboek. Bij feestdagen en speciale gebeurtenissen, op school of wereldwijd, schrijft juf Ruth een gedicht of een korte tekst. Ze leest haar tekst dan voor bij de boom, om zo een

dialogo op gang te brengen. “Het is belangrijk dat onze leerlingen met elkaar kunnen praten. De boom geeft de aanzet tot een gesprek, zodat zij hun hart kunnen luchten of hun mening vertellen.

De boekenboom kan enkel groeien als er voortdurend verder gelezen wordt. Gelukkig zijn er veel vlijtige lezertjes, want onze boom hangt al mooi vol.

Er staan ook attributen bij de boekenboom, met leuke opdrachten die gekoppeld zijn aan boeken. Zo stimuleren we het taalgebruik van de leerlingen of geven we ze een uitweg als het even wat minder goed gaat in de klas.” Al die opdrachten bedenkt en ontwerpt juf Ruth zelf. “Momenteel werken we rond poëzie. ‘Bedenk nieuwe krantentitels’ of ‘Zoek rijmwoorden bij een bepaald dier’ zijn dan enkele van de opdrachten.”

Geen woorden zonder beelden

Bij kinderen met een licht verstandelijke beperking is het belangrijk om het visuele aspect niet uit het oog te verliezen. “Elke

woensdagvoormiddag lezen we in elke klas op een interactieve manier voor. We koppelen het beeld aan het woord, zodat onze kinderen goed kunnen volgen. Genieten van het voorlezen staat centraal. Alle leerkrachten steken daar erg veel tijd en moeite in.” Het interactief voorlezen heeft een grote invloed op de kinderen. “Veel leerlingen hier op school behalen niet de vooropgestelde AVI-niveaus. Ze voelen zich daar vaak slecht bij. Via deze weg beleven ze toch plezier aan boeken, wat voor ons ontzettend belangrijk is.”

De familie leest voor

De school doet stevast mee aan de initiatieven van Stichting Lezen. “De Voorleesweek is bij ons iets om naar uit te kijken. Een van mijn collega’s is een krak met de poppenkast. We bedachten een figuurtje dat de hulp van de kinderen nodig had om verscheidene boeken voor hem te lezen. Om de leerlingen een knusse leesplek te geven, heb ik een lokaal tijdelijk ingericht. Onze huidige leesruimte is jammer genoeg niet zo gezellig wegens plaatsgebrek op school.” Ook vanuit de familie van de leerlingen kwam er hulp. “Er zijn een heleboel mensen komen voorlezen. Dat vonden de kinderen fantastisch. Tijdens de Voorleesweek konden de kinderen elke speeltijd en middagpauze komen lezen of luisteren. Dat willen we in de toekomst het hele jaar door aanbieden.”

Gezocht: leuke leesplek

Omdat de leerlingen zo verzot waren op de knusse leesplek van de Voorleesweek, klopte juf Ruth bij een serviceclub aan. "Ik stelde hun voor om een (voor)leesklas in te richten. Via een gezellige ruimte leggen we zo de link tussen plezier en lezen. Als de kinderen even uit hun eigen klaslokaal kunnen, geeft dat steeds een andere sfeer. De mensen van de serviceclub zijn erg enthousiast, ik begin dus met de planning."

Ik koppel vaak woorden aan prenten, om zo de woordenschat en de zinsbouw van de kinderen uit te breiden.

Gemixte boeken

De huidige leesruimte is niet optimaal, maar juf Ruth maakt er het beste van. Ze biedt de kinderen een gevarieerde boekenmix aan. "We hebben prentenboeken, leesboeken, stripverhalen enzovoort. Ik hoop in de toekomst een hele resem nieuwe prentenboeken toe te voegen. Daar werken wij tenslotte het meest mee, omdat voor de kinderen het visuele aspect zo belangrijk is."

Om het boekenaanbod op school te verruimen, trekt Ruth maandelijks naar de plaatselijke bibliotheek. Een trip naar de bib ondernemen met de leerlingen zelf is niet altijd evident. "In de bib haal ik nieuwe boeken over een thema voor onze boekenboom. Die prijs ik dan aan bij mijn collega's. Met succes, dat is fijn."

Boom ontmoet kast

Ook de Gedichtenweek wordt in KBO De Horizon volop gevierd. Dit jaar was het thema muziek. "Ik plaatste in de school een mysterieuze en bovenal muzikale kast. Ik schreef een speciaal versje om die geheimzinnigheid kracht bij te zetten. Ook de boekenboom werd bij het verhaal betrokken. De boom was in eerste instantie jaloers op de nieuwe kast, maar de volgende dag deed de kast de boom dan een gedicht cadeau." Via de mysterieuze kast probeerde juf Ruth weer de dialoog tussen de kinderen aan te wakkeren. "Dat is een idee van auteur Geert De Kockere. We willen aan de hand van een voorwerp en een daaraan gekoppeld gedicht een gesprek op gang brengen."

Taalvaardigheid verhogen

"Ik koppel vaak woorden aan prenten, om zo de woordenschat en de zinsbouw van de kinderen uit te breiden. Via een boek probeer ik tot allerlei nevenactiviteiten te komen. We vertrekken bijvoorbeeld van een gedicht en dan maken de kinderen daar een stripverhaal over. Zo leren ze samenwerken en in gesprek gaan met elkaar. Bij ons in de les dienen boeken als vertrekpunt om de taalvaardigheid te verhogen."

Juf Ruth is erg creatief en knutselt bijna al haar attributen zelf in elkaar. "Ik heb een kamishibai gemaakt, waar de kinderen mee kunnen werken. Ik bedien de kamishibai en dan is het aan hen om het verhaal na te vertellen. Ik probeer steeds een creatieve toets te geven aan mijn les, zodat de kinderen op een speelse manier bijleren en vooruitgang maken."

Juf Ruth klopte met haar droom van een knusse (voor)leesklas aan bij een serviceclub. Verse boeken haalt ze elke maand in de plaatselijke bibliotheek.

Tijdens de Voorleesweek kwamen familieleden van de leerlingen voorlezen. Geweldig vonden de kinderen dat.

De boekenboom prikkelt en inspireert zowel leerlingen als leerkrachten via boeken, gedichten of korte teksten en allerlei attributen. De boom zet aan tot dialoog. Verder knutselt Juf Ruth heel veel. Zo heeft ze haar eigen kamishibai gemaakt. Beelden zijn essentieel: ze helpen om de woordenschat van de leerlingen te verruimen.

NAAM: **Sara DESTEGHE**

LEEFTIJD: 33 jaar

SCHOOL: Vrije Basisschool De Ark - Kessel-Lo

FAVORIET KINDERBOEK:

De fantastische vliegende boeken van Marius Mindermeer – William Joyce

BOEKENVIRUS:

"Ik zat zelf op deze school en schreef toen al in vriendenboekjes 'boekenjuf' bij de vraag 'Wat wil je later worden?'. Wij hadden al een boekenjuf op school; zij was mijn god. Ik heb altijd graag gelezen en in bed las ik met een zaklamp tot 's nachts. Toen ik in het onderwijs stapte, ben ik in de klas meteen met boeken beginnen te werken. Ik ben altijd voortrekker bij Gedichtendag, de Voorleesweek en dergelijke projecten."

Twintig kasten puur leesplezier

Als kind was **Sara Desteghe** een grote fan van haar boekenjuf. Ondertussen is Sara juf Saar geworden en is ze zelf een enthousiaste boekenjuf. Boekenbrieven, boekencadeaus en een heuse marathon: in haar school vind je het allemaal.

In De Ark in Kessel-Lo is er sinds jaar en dag een heuse boekencultuur. De minieme boekenkast evolueerde in de loop der jaren tot een heuse schoolbibliotheek.

Boekenjuf Sara Desteghe legt uit: "Vroeger, toen ik hier zelf naar school ging, hadden we een kleine boekenkast. Nu staan er wel twintig kasten vol boeken. Die worden elk jaar aangevuld dankzij onze boekenbeurs op het schoolfeest. Door een bijdrage vanaf 1 euro kunnen kinderen meter of peter worden van een boek en komt hun naam vooraan in het boek. Meters en peters mogen als eerste 'hun' boek ontlenuen in de schoolbib."

De school beschikt over een ongelofelijk uitgebreid aanbod aan boeken en juf Sara, of Saar

zoals ze genoemd wordt, vertelt dat er op dat moment zo'n 2.000 boeken zijn uitgeleend. Ze krijgt daarnaast zelden een 'neen' van de directie wanneer ze een nieuw boek wil aankopen. Op die manier erkent de directie de waarde van haar boekenjuf.

De leescultuur van de school komt ook tot uiting in het verplicht lezen: elke dag tien minuten. "De kinderen zien het helemaal niet als een verplichting. Voor minder gemotiveerde lezers is het een duw in de goede richting. Zij grijpen thuis immers minder snel naar een boek, maar nu leest iedereen. Zodra ze begonnen zijn in een boek, willen ze vaak het hele verhaal ontdekken."

LAUREAAT

Afwisseling troef

Boekenjuf Saar komt om de twee weken in elke klas. De kinderen zijn blij om haar te zien. “Dat komt omdat ik geen aandacht besteed aan technisch lezen. De klemtoon ligt puur op het leesplezier. Daarnaast doe ik ter afwisseling nog een hele hoop activiteiten. Dat gaat van voorlezen tot ontdekken welke boeken een bepaalde auteur heeft geschreven en welke personages er allemaal in voorkomen. Soms verzinnen de leerlingen zelf het vervolg van een boek of schrijven ze de auteur om te vertellen hoe ze zijn boek vonden. We gaan geen moeilijke onderwerpen uit de weg. Via het boek *Gevlucht uit Tibet* behandelen we bijvoorbeeld het thema vluchtelingen.”

Ik vind het heel belangrijk om materiaal met anderen uit te wisselen. Het is jammer wanneer een toffe boekenles binnen de eigen school blijft.

Juf Saar tracht de kinderen ook iets bij te brengen. “In het vijfde en zesde leerjaar leerden de kinderen hoe een boek gemaakt wordt. Ieder had zijn rol en aan de hand van procentberekening kregen ze op het einde elk een deel van de koek. Zo konden de kinderen letterlijk zien dat een schrijver bitter weinig verdient. Het heeft hun appreciatie voor schrijvers alleen maar vergroot. Daarnaast nodig ik geregeld schrijvers en illustratoren uit op school. Zo is Tom Schoonooghe al op bezoek geweest en komt Kris Nauwelaerts nog tekenles geven. Ik vind het zelf enorm belangrijk om contacten te onderhouden met schrijvers en illustratoren, zo weet ik wanneer er een nieuw boek van hen verschijnt.”

Brieven en cadeaus voor de leerlingen

De boekenbrief is een hulpmiddel dat de boekenjuf in elk leerjaar gebruikt. Na elke boekenles krijgen de leerlingen uit de eerste graad de boekenbrief mee naar huis. Daarop staat welke boeken in de les aan bod kwamen, en waar ze die kunnen kopen of ontlenen. In de eerste graad mogen de leerlingen immers nog geen boeken ontlenen in de schoolbib.

*We gaan geen moeilijke onderwerpen uit de weg. Via het boek *Gevlucht uit Tibet* behandelen we bijvoorbeeld het thema vluchtelingen.*

Vanaf het derde leerjaar verzamelen de leerlingen de boekenbrieven in een map. Op hun brieven staat uitleg over het boek en de auteur, een soort geheugensteun dus. “Na de kerstvakantie hoorde ik dat veel leerlingen de boeken die ik in de les had aangebracht, cadeau hadden gekregen”, vertelt juf Saar trots. In het zesde leerjaar is de boekenbrief voorzien van een verlanglijst. “Zo kunnen de kinderen mij laten weten welke boeken ze nog graag willen lezen voor ze de school verlaten.”

De leerlingen van de derde graad geven elkaar boekencadeaus. “Een boekencadeau bestaat uit een kaartje met een aanrader voor een andere leerling. Het boek wordt samen met het kaartje in cadeauverpakking, een grote envelop, afgeleverd in de klas. Het zijn natuurlijk geen echte geschenken, want de boeken komen uit de schoolbib. Ik sta erop dat het geen boeken zijn die we al in de les gezien hebben, zodat ook de

De collectie wordt elk jaar aangevuld dankzij de boekenbeurs op school. Kinderen zijn meter of peter van een boek: dankzij een bijdrage mag hun naam in het boek en mogen ze het boek als eerste ontlenen.

De leerlingen stimuleren elkaar met boekencadeaus. Een leestip van een vriend, dat maakt leerlingen meer gemotiveerd om het boek zelf ook te lezen. Juf Saar is lid van een boekennetwerk met collega-boekenjuffen: "Het is fijn om tips van anderen te krijgen." Verder krijgt juf Saar hulp van de mama van een ex-leerling van de school: stickers op de boeken plakken, zorgen dat de bib in orde is enzovoort.

De leerlingen lezen elke dag verplicht tien minuten: een duw in de rug voor minder gemotiveerde lezers. Naast lezen zijn er nog heel wat instrumenten en activiteiten: het vervolg van een boek schrijven, de auteur aanschrijven, schrijvers en illustratoren ontmoeten, een boekenmarathon, de boekenbrief enzovoort.

minder bekende verhalen eens in de kijker worden gezet. De boekencadeaus zijn een heus succes op school. Omdat hun vriendjes het boek al gelezen hebben en het hun aanraden, zijn de leerlingen extra gemotiveerd om dat ook te doen."

Bezige bij

Naast al deze taken staat juf Saar ook nog aan het hoofd van de schoolbib. Concreet houdt dat in dat zij de kinderen helpt om een boek te vinden, maar ook dat zij stickers op de boeken plakt, de nieuwe boeken een beschermlaag geeft en dat ze ervoor zorgt dat de bib in orde is. Daarbij krijgt ze hulp van Anneke, de mama van een ex-leerling van de school. "Ongeveer één keer per maand mogen de kinderen vier boeken uitlenen, waarvan één strip. Mijn specifieke taak is de kinderen helpen om het geschikte boek te vinden aan de hand van de boekenbeesten. In het derde leerjaar krijgen de kinderen van mij de opdracht om thuis op de computer de boekenbeestentest te doen. We gaan op zoek naar een boek overeenkomstig het boekenbeest dat het best bij hen past. Dat is overigens het enige huiswerk dat ze ooit van mij krijgen. Kinderen met dyslexie en anderstaligen krijgen bij dit proces dat tikkeltje meer aandacht. Voor de kinderen met dyslexie zijn er luisterboeken. Kinderen die een andere taal spreken, kunnen een boek in hun eigen taal ontlenen als ze dat willen.

Daarnaast zit de boekenjuf samen met drie andere leerkrachten in de werkgroep Boekenbeesten. Zij geven tips en suggesties om op

dagen als Gedichtendag of Sinterklaas samen met de hele school met boeken te werken. "Vorig jaar hielden we tijdens de Jeugdboekenweek een boekenmarathon. De kinderen moesten tegen het einde van de week in totaal 100 boeken gelezen hebben. Op Gedichtendag ging er een klas gedichten lezen in de stad. Daarmee zijn ze zelfs in het Ketnetprogramma Karrewiet gekomen."

Kinderen die een andere taal spreken, kunnen een boek in hun eigen taal ontlenen als ze dat willen

Buitenschoolse activiteiten

Verder zit juf Saar in een boekennetwerk met collega-boekenjuffen. "Ik vind het heel belangrijk om materiaal met anderen uit te wisselen. Het is jammer wanneer een toffe boekenles binnen de eigen school blijft. Persoonlijk vind ik het zeer fijn om tips van anderen te krijgen. Er zijn dit jaar trouwens zeer veel boekenjuffen bijgekomen."

"Ik geef ook een lezing in de lokale boekhandel aan andere leerkrachten. Voor mij een hele eer, maar ook een heel pak stress, want ik ben iemand met enorm veel plankenkoorts. Toch slaag ik erin om mijn angst te overwinnen, simpelweg omdat ik het zo belangrijk vind om materiaal door te geven. Mijn motto luidt: 'Als een kind zegt dat het niet graag leest, antwoord ik dat hij of zij het juiste boek nog niet gevonden heeft.'"

Het slotfeest

Voor de supporters van Sara Desteghe was er maar één kandidaat op de overwinning. Juf Sara bracht het grootste aantal fans mee naar de uitreiking en moest er nog heel veel thuislaten ook.

Laureaat Tom Mariën gaf na de uitreiking toe dat hij toch een beetje teleurgesteld was. "Iedereen wil natuurlijk winnen en ik geef toe dat ik een heel klein beetje teleurgesteld ben. Aan de andere kant heb ik hier enorm veel inspiratie opgedaan, vooral bij de boekenboom en de verjaardagstassen. Ik ga nu samen met de andere kandidaten een dropbox oprichten waar we al onze ideeën kunnen delen.

Winnares Ruth Vande Populiere: "Voor mij was de selectie op zich al een overwinning. Erkend worden door je collega's is supertof en dat wens ik iedereen toe. Alles wat er bovenop kwam, is mooi meegenomen. Als tip voor toekomstige deelnemers zou ik willen meegeven dat je het niet alleen kunt. Je moet proberen een heel team warm te maken, want met hoe meer je bent, hoe meer je kan bereiken."

BOEKENJUF 2013

Het genomineerde duo Martijn Vuylsteke en Luc Schaubroeck toonde alle sympathie voor de laureaten. Beide leerkrachten hebben alvast veel plannen voor de toekomst en kwamen nog wat inspiratie opdoen.

Juf Els Vocaet verdient als laureaat alle eer: "Onze juf blijft de beste boekenjuf. Vroeger las ik nooit een boek en nu lees ik er een per week!"

NAAM: **Nadine COPERS & Sara TIRY**

LEEFTIJD: 50 jaar & 28 jaar

SCHOOL: Wereldschool (Antwerpen)

In De Wereldschool in Antwerpen lezen de leerlingen niet per klas, maar in verschillende groepen. Een van die groepen is de hommелgroep. "Hommelen is **hardop lezen met een partner in een zelfgekozen boek**", legt juf Nadia Copers uit. "De ene duidt aan, de andere leest, zodat ze eigenlijk toch met twee lezen en elkaar kunnen helpen als iemand een fout leest." De kinderen mogen zelf kiezen welk boek ze lezen. "Als ze drie bladzijden gelezen hebben en het is te moeilijk, leggen ze het weer weg."

Elk jaar geven juf Nadine Copers en juf Sara Tiry een infoavond voor ouders, waarbij ze de ouders vragen of ze boeken waar thuis niets mee gedaan wordt, op school mogen gebruiken. De ouders krijgen ook de vraag om hun favoriete sprookje te komen **voorlezen op school**. Geen evidentie voor anderstalige ouders. Daarom geeft een Nederlandstalige mama wekelijks **alfabetisering aan anderstalige mama's**. Zo kunnen ook zij hun kinderen met taal verrijken en hun steentje bijdragen.

De Teletijdbib

Van verhaal tot film

In Lede maakten vijf klassen uit de derde graad een verhaal rond het thema tijd. Dankzij regisseur Fons Vinck werd dat verhaal een heus toneelstuk en zelfs een film. In het prachtige decor van de Markizaathoeve figureerden de leerlingen in hun eigen kortfilm.

Het hele gebeuren kadert in een filmproject van de openbare bibliotheek van Lede rond het thema tijd tijdens de Jeugdboekenweek. Alle deelnemende leerkrachten en leerlingen waren laaiend enthousiast toen de lokale bibliotheek het project voorstelde. De vijf klassen bedachten zelf scenario's, verzamelden attributen en zochten naar muziek.

Essentieel bij zo'n project is een goede ondersteuning. Die kwam er zowel vanuit het gemeentebestuur als van professionals zoals regisseur Fons Vinck. Fons Vinck werkt bij Kinder- en Jeugdtheater Prikkel in Hofstade. Hij bracht de scenario's en teksten tot leven. Voor het filmwerk konden de leerlingen en leerkrachten rekenen op de Wanzeelse Kineasten, die ook het

nodige knip- en plakwerk deden.

Ook een vlotte samenwerking en goed overleg zijn van groot belang. De leerkrachten moesten van bij de start een goed beeld krijgen van wat er van hen verwacht werd. Het grootste deel van het werk deden ze zelf, al konden ze rekenen op de steun van de bib. Uiteraard wekte de film veel nieuwsgierigheid bij vrienden, familie en collega's. Via een blog konden geïnteresseerden het reilen en zeilen van het project volgen.

En het verhaal zelf? Dat gaat over twee kinderen die bij het lezen van een boek terug in de tijd worden gekatapulteerd, en in een middeleeuws klooster terechtkomen. Ze nemen er een foto van een van de monniken en worden prompt van hekserij beticht...

De première vond plaats op 15 maart 2013 voor de leerlingen en hun familie. De acteurs en actrices arriveerden met een partybus en acteur/zanger Jelle Cleymans leidde de voorstelling in goede banen. Meer info: <http://bit.ly/108z56m>

Boekenleeuw

Laureaat BOEKENLEEUEW 2013 voor het beste kinder- en jeugdboek: Bart Moeyaert voor *Wie klopt daar?* (De Eenhoorn).

“Het stilistisch sterkste boek van het afgelopen jaar. Een boek waarin elk woord gewikt en gewogen is, elke zin precies staat waar hij moet staan. Wie klopt daar? geeft de goedheiligman en zijn feest hun betekenis terug. Je moet het maar doen, zo je eigen stempel weten drukken op een klassiek en zeer bekend verhaal.”

Boekenwelp voor de categorie jonger dan zes jaar: Gerda Dendooven voor *Takkenkind* (Querido)

“Dit boek wordt bekroond omwille van zijn aanstekelijke, wat ‘onpedagogische’ en eigenzinnige humor, omwille van de beeldrijke taal en de mooie, verrassende plot. Met subtiele nuances in woord en beeld brengt Gerda Dendooven een bijna onzichtbare, ernstige ondertoon in dit donker-absurdistisch boek.”

Boekenwelp voor de categorie zes tot negen jaar: Michael De Cock voor *Rosie en Moussa: de brief van papa* (Querido)

“Dit boek krijgt een Boekenwelp omwille van de krachtige, onsentimentele aanpak van een moeilijk thema. Michael De Cock bouwt het verhaal met zeer veel zorg op en slaagt er zeer goed in het verhaal te vertellen met een consequent volgehouden kinderblik, vol verwondering en eerlijke kinderlogica.”

Boekenwelp voor de categorie boven twaalf jaar: Michael De Cock voor *Hannibal* (Davidsfonds)

“De grootste troef van dit boek schuilt in de grote stilistische kracht. Michael De Cock gebruikt sterke beelden en weet Hannibals gedachten trefzeker, en vaak heel kernachtig, te formuleren. Het is een universeel verhaal dat veel vertelt over oorlog vandaag de dag.”

Laureaat BOEKENPAUW 2013 voor het mooist geïllustreerde kinder- en jeugdboek: Tom Schamp voor *Het leukste abc ter wereld* (Lannoo)

“In dit boek overtreft Tom Schamp zichzelf. Het is ronduit verbluffend en spannend wat hij hier doet met letters. De fantasie, de grapjes, de verhalen, de vondsten en de kleuren die van elke pagina spatten, doen je naar adem happen.”

Boekenpluim categorie prentenboeken: Mattias De Leeuw voor *De steltenloper* (Lannoo)

“Het verhaal zit vol mooie, grappige en verrassende details. Mattias De Leeuw vertelt zijn verhaal met geen andere middelen dan zijn tekengerei en zijn fantasie. Hij laat zijn hoofdpersoon ronddwalen in een wonderlijke wereld vol avontuur.”

Boekenpluim categorie geïllustreerd werk: Sabien Clement voor *Mijn oma is van peperkoek*, auteur: Evelien De Vlieger (Lannoo)

“In dit fraai vormgegeven voorleesboek heeft Sabien Clement alle registers opengetrokken. In vrijwel iedere illustratie toont ze haar ingetogen gevoel voor humor. Het resultaat is een rijk en gevarieerd boek om te koesteren.”

Tips uitgeverijen

BOE!box van Nes en Pier
Illustraties: Frieda Van Raevens
Vormgeving:
Inne Van den Bossche

Uitgeverij: Abimo
6 x 36 pagina's – Prijs: € 44,75
ISBN: 9789059329508

Maak kennis met de BOE!kids! De zes wel zeer bijzondere BOE!kids beleven heel wat avonturen met een magisch tintje. Zo staat Pas voor een grote toverproef en gaat Mie samen met haar vrienden op zoek doorheen de donkere gangen van de piramide naar het Ting. Maar wat zal er met Boe gebeuren als hij wordt opgeslokt door een wifer? Zullen zijn vrienden hem kunnen redden?

Buurman leest een boek
Vanaf 5 jaar
Auteur: Koen Van Biesen

Uitgeverij: De Eenhoorn
32 pagina's - Prijs: € 16,95
ISBN: 9789058388018

Ssst, stil. Buurman leest een boek. Op eens begint in het huis naast hem Meisje te basketten. Buurman bonkt op de muur tot het weer stil is. Hij leest verder. Tot Meisje begint te zingen. Opnieuw bonkt Buurman op de muur tot het stil is. Hij leest verder. Maar Meisje verzint elke keer iets nieuws... Stripachtige illustraties met veel aandacht voor emoties. Op de bijbehorende cd leest Warre Borgmans het verhaal geanimeerd voor. Bekroond met een Leespluim van de Maand. Verschijnt binnenkort in het Frans, Duits en Koreaans.

Dag Meester Raveel
Auteur: Sabine De Vos

Uitgeverij: Ballon Media
88 pagina's – Prijs: € 19,95
ISBN: 9789491513077

Meester Raveel is een kunstenaar. Dit verhaal gaat over een jongen die ook wel kunstenaar wil worden, maar hij weet niet hoe. Hoe begin je nu aan zoiets? Hij zou wel in het hoofd willen kruipen van Meester Raveel. Om zijn geheimen te lezen. Om op zijn manier te leren kijken naar de wereld, de dieren en de dingen. De jongen begint opgewonden en nieuwsgierig aan een bijzondere ontdekkingstocht. Hij komt terecht in een wereld waar niks meer is zoals hij denkt, waar de dingen tot leven komen en alles kan spreken. Zijn wereld zal er nooit meer hetzelfde uitzien. Hij weet niet waaraan hij begint en al zeker niet waar hij zal eindigen...

De legende van de wachters
– De ontvoering
vanaf 10 jaar
Auteur: Kathryn Lasky

Uitgeverij: Manteau
240 pagina's – Prijs: € 13,95
ISBN: 9789022328484

Diep in het woud van Tyto, in de veilige takken van de dennenbomen, wonen de kerkuilen. In dit vredige koninkrijk woont Soren, die dolblij is omdat zijn kleine zusje, Eglantine, net geboren is. Maar het kwaad ligt op de loer, kwaad dat de rust in Tyto dreigt te verstoren en Sorens leven voor altijd zal veranderen.

De zomer van Kapitein Winokio
Boek+cd
Muziek: Kapitein Winokio
Foto's: Emilie Vercruysse

Uitgeverij: Kapitein Winokio
54 pagina's - Prijs: € 21,95
ISBN: 9789490378240

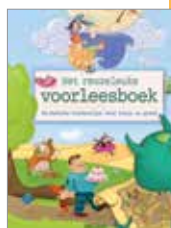
De zomer van Kapitein Winokio is de tweede uitgave in een reeks waarbij de seizoenen centraal staan. Met liedjes als Het zonnelied, Ik kan zwemmen! en Warm warm warm, ... brengen Kapitein Winokio, mevrouw de Poes en muziekmatroos Ivanov de zomer naar je toe. De heerlijke Caraïbische ritmes brengen je moeiteloos in vakantiestemming. Fotografe Emilie Vercruysse zorgt opnieuw voor kleurrijke beelden waar geen regenboog tegenop kan.

Heinrich Oooh en de zeurderige zombies
Auteur: Hilde E. Gerard
Illustraties: Eric Bouwens
Vormgeving: Bart Luijten

Uitgeverij: Davidsfonds Infodok
144 pagina's - Prijs: € 16,95
ISBN: 9789059084643

Heinrich Oooh en zijn tweelingzus Hannelore runnen samen het hotel G&G Oooh. Een hotel speciaal voor geesten, spoken en skeletten. En dit keer krijgen ze hoog bezoek: de wereldbekende Lady Zaza komt logeren. De popster is totaal overwerkt en is dringend aan rust toe. En die hoopt ze te vinden in de G&G Oooh...Maar voor Heinrich en Hannelore is de rust ver weg: het kost hen een volledige dagtaak om op de vele wensen van de diva in te gaan. Als ook Lady Zaza's verwende etterzoonje langskomt, is het hek helemaal van de dam.

Het reuzeleuke voorleesboek
264 pagina's – Prijs: € 16,95

Uitgeverij: Deltas
ISBN: 9789044732528

Klein of groot, jong of oud, verteller of luisteraar... Het maakt niet uit. Iedereen zal genieten van de leuke verhaaltjes in dit mooie voorleesboek. Pik er eentje uit, maak het jullie gemakkelijk op de bank en genieten maar!

Ontdek samen:
leuke verhalen over stoere prinses en prinsessen
spannende verhalen over griezelige of snoezige draken
boeiende verhalen over heldhaftige of niet zo dappere ridders
gekke verhalen over dieren en dinosaurussen
vrolijke verhalen over avontuurlijke jongens en meisjes
en nog veel meer!

Jules in de dierentuin
Auteur: Annemie Berebrouckx

Uitgeverij: Zwijsen BE
22 pagina's - Prijs: € 15,50
ISBN: 9789055354726

Jules houdt van dieren. In de dierentuin ontdekt hij leeuwen, ijsberen, flamingo's, pinguïns, giraffen, krokodillen en apen. Elk dier heeft zijn eigen gekke manieren. En elk dier ziet er speciaal uit. Net zoals de mensen die Jules in de dierentuin tegenkomt.

Team Mortis:
Het Romeo & Juliet mysterie
Auteur: Bjorn Van den Eynde
Cover: Fantoom

Uitgeverij: Baeckens Books
224 pagina's - Prijs: € 14,95
ISBN: 9789077826843

De lezer wordt vanaf de eerste pagina meegesleurd in dit bloedstollend avontuur dat de juiste mix bevat van actie, mysterie en liefde. De nieuwe no-nonsense thrillerreeks voor jongeren.

Tips van de jury

De fantastische vliegende boeken van Marius Mindermeer

Auteur: William Joyce
Illustraties: William Joyce en Joe Bluhm.

Uitgeverij: Rubinstein
46 pagina's - Prijs: € 12,95
ISBN: 9789047613022

Marius Mindermeer hield van woorden. Hij hield van verhalen. Hij hield van boeken. Maar in elk verhaal gebeurt wel iets vervelends. Op een dag werd de hemel donker. De wind begon te waaien en woei en woei tot alles wat Marius kende verwaaid was. Maar de kracht van een verhaal zal alles redden. De fantastische vliegende boeken van Marius Mindermeer is een feestelijke liefdesverklaring aan het boek en aan het vertellen van verhalen. Het prentenboek is gebaseerd op de gelijknamige Oscarwinnende korte animatie film. De iPad App is een internationaal succes.

De vijand

Auteur: Davide Cali en Wim Opbroeck
Illustraties: Serge Bloch

Uitgeverij: Davidsfonds
Prijs: € 17,50
ISBN: 9789059084551

Het is oorlog.
Ergens in de woestijn zijn er twee gaten.
In de gaten zitten twee soldaten.
Het zijn vijanden!

Aan het begin van de oorlog krijgt de soldaat een handboek en een wapen. In het handboek staat alles wat hij moet weten over de vijand. Bijvoorbeeld dat hij wild en wreed is en geen medelijden kent. Het geweer kan hij gebruiken om de vijand te doden, vóór die hem doodt.

Tot de soldaat en de vijand alleen achterblijven, elk in zijn eigen loopgraaf, onder dezelfde sterren en met even grote honger. Misschien zijn ze toch niet zo verschillend?

De vijand is een poëtisch prentenboek van Davide Cali over de zinloosheid van oorlog en geweld. Serge Bloch voorziet de tekst van expressieve, naieve en rake tekeningen.

Kind van de Westhoek

8+
Auteur: Wouter Sinaeve
Illustraties: Nyk Dekeyser
Fotografie: Nyklyn

Uitgeverij: De Eenhoorn
80 pagina's - Prijs: € 16,50
ISBN: 9789058388117

Wouter groeit op in de jaren 80 in de Westhoek, en ziet overal sporen van de Eerste Wereldoorlog. Hij speelt verstoppertje op de Britse begraafplaatsen en verzamelt 'stukjes oorlog': kogels, stukjes granaat, obussen... Treffend gefotografeerd door Nyklyn. Een bijzonder boek waarin soms onverwacht duidelijk wordt dat die grote oorlog geen spel was.

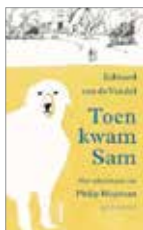

Groter dan een droom

Auteur: Jef Aerts
Illustraties: Marit Törnqvist

Uitgeverij: Querido Kind
48 pagina's - Prijs: € 16,95
ISBN: 9789045114019

Groter dan een droom is een troostrijk verhaal waarin een jongen zijn overleden zusje voor het eerst ontmoet. Samen maken ze een onvergetelijke reis die precies één nacht duurt. Jef Aerts en Marit Törnqvist hebben een boek gemaakt over de dood dat deugd doet door de poëtische prachttzinnen en sfeervolle illustraties. Een bloedmooi boek!

Toen kwam Sam

Auteur: Edward van de Vendel
Illustraties: Philip Hopman

Uitgeverij: Querido Kind
120 pagina's - Prijs: € 12,95
ISBN: 9789045112411

Edward was op bezoek bij het gezin van zijn broer in Canada. Toen kwam er ineens een prachtige langharige berghond bij hen. Hij was eigenlijk van de overburen, maar de hond wil bij hen blijven. Hij wordt dikke maatjes met Kix, het negenjarig zontje en zijn zusje Emilia. Maar vooraleer Sam bij dit gezin zijn nieuwe thuis mag noemen, gebeuren er allerlei spannende dingen. De raadsels van Sam (vervolg)

Het wordt winter. Sam is al een tijdje bij het gezin van Kix. Sam doet vreemd: soms lijkt hij terug een puppy, soms reageert hij heel afwezig. Op een dag verdwijnt Sam. Kix, die een heel bijzondere band met de hond met de hond heeft, gaat op zoek naar hem.

Rood, of waarom pesten niet grappig is

Auteur: Jan De Kinder

Uitgeverij: De Eenhoorn;
32 pagina's - Prijs: € 13,95
ISBN: 9789058388483

Iemand plagen, bijvoorbeeld omdat hij snel bloost, kan al snel ontaarden in echt pesten. Tot iemand, zomaar een meisje, ingrijpt en er een einde aan maakt. Een aansprekend en hartverwarmend prentenboek.

Een geschiedenis van België

Auteur: Benno Barnard en Geert Van Istendael
Illustraties: Judith Vanistendael

Uitgeverij: Atlas Contact
288 pagina's - Prijs: € 24,95
ISBN: 9789045045498

Omdat zoveel kinderen van nu zo weinig weten over de geschiedenis van hun land, aldus de auteurs was er nood aan een goed overzicht. Dat is er nu, knap geformuleerd, leuk geïllustreerd en mooi uitgegeven. Ook voor volwassenen een absolute aanrader.

De grote Robin

Auteur: Sjoerd Kuypier
Illustraties: Marije Tolman

Uitgeverij: Lemniscaat
192 pagina's - Prijs: € 19,95
ISBN: 9789047704379

De boeken over kleuter Robin zijn gelukkig overbekend en terecht ook met Griffels bekoord. Ze vertellen schijnbaar over gewone dingen uit het leven van een gewone kleuter. Maar ze bieden veel meer: vooral warmte en geborgenheid die door de illustrator worden omgezet in humor met een scheutje poëzie.

Josephina, een naam als een piano

Auteur: Jaap Robben
Illustraties: Merel Eyckerman

Uitgeverij: De Eenhoorn
32 pagina's - Prijs: € 14,50
ISBN: 9789058388094

Wie was oma ooit en wie is ze nu: een leven van weemoed, waarin ooit plaats was voor dromen en pianospel. Nu duikt steeds meer het vergeten op, maar niemand kan daar zo mee omgaan als een kleinkind.

Beste boekenjuf/meester 2013 is een publicatie van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie, CANON Cultuurcel.

Deze derde editie bouwt verder op de doelstellingen geformuleerd tijdens de rondetafels leesplezier (2011) en is ook een van de actiemiddelen rond meer leesplezier in het onderwijs, opgenomen in de beleidsnota Groeien in Cultuur (Smet/Schauvliege 2012) en centraal tijdens het Jaar van het Lezen (2013).

Info:

www.canoncc.be/groeien
www.lieverlezen.be

Downloaden kan via:

www.canoncultuurcel.be/uploads/doc/conceptnota_groeien_in_cultuur.pdf

Het middenkatern bevat een tweede actie: de leeskaart

Een instrument om leesplezier te delen met anderen. Het instrument werd vanuit de rondetafels samen met o.a. de onderwijskoepels ontwikkeld. De 7 kaarten kan je kopiëren en verder verspreiden. Ze zijn bedacht en ontworpen door:

Heidi Desmet (GO!)
Steven De Laet (OVSC)
Elke Deswert (Dynamo3-CANON)
Brunhilde Foulon (curriculum-AKOV)
Bart Masquillier (VSKBaO)
Saskia Timmermans (lerarenopleiding KAHOSL)
onder begeleiding van *Daniëlle Daniels* en *Dirk Terryn*

illustratie: *Kaatje Vermeire*

De leeskaart is ontwikkeld om te gebruiken in klas- en schoolcontext. Je kan uiteraard ook het ontwerp van vorig jaar nog gebruiken of een mix maken. Pdf's vind je op www.boekenjuf.be

Coördinatie Boekenjuf/meester:

Sarah De Graef (VUV)

Projectbegeleiding:

Sofie Donders en Dirk Terryn (CANON Cultuurcel)

Journalistieke verslagen:

Jan Bartosik en Nicolas Vissers

Tekstredactie:

Sofie Donders en Dirk Terryn (CANON Cultuurcel)

Eindredactie:

Nele Maes (AOC- afdeling Informatie en Communicatie)

Fotografie:

Jan Bartosik
Nicolas Vissers

Lay-out:

Magenta

Druk:

Agentschap voor Facilitair Management – Digitale Drukkerij

Wettelijk depot:

D/2013/3241/114

Verantwoordelijke uitgever:

Luc Jansegers
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

Beste boekenjuf/meester is een project van CANON Cultuurcel in samenwerking met Klasse, Groki/VUV, Thomas More Hogeschool

De juryleden voor de editie 2013

Daniëlle Daniels
Ria Dorssemont
Marleen Coppens (boekenjuf 2012)
Marina Waterschoot
Bart Desmyter
Veerle Moureau
Wally De Doncker

De brochures boekenjuf/meester 2011 en 2012 kan je downloaden via www.vlaanderen.be/publicaties.

Wens je nog extra exemplaren van de editie 2013 dan kan je deze bestellen via canoncc.be/boekenjuf2013.

Wordt jouw collega de boekenjuf/meester 2014?

Schrijf hem/haar dan nu in en vertel ons waarom jouw collega de titel het meest verdient. Deelnemen kan via www.boekenjuf.be tot 1 december 2013 en wie weet gaat jouw kandidaat naar huis met een mand vol boeken en de titel 'Beste Boekenjuf/meester 2014'.

BOEKENJUF/MEESTER 2014

Deze prijs is een initiatief van CANON Cultuurcel in samenwerking met de Groep Kinder- en Jeugdboekenuitgevers van de Vlaamse Uitgevers Vereniging (VUV).

CANON
CULTUURCEL

Gro
Ki

klasse

De jongen en het meisje

*Al uren hou ik mijn adem in
geen nagel waar ik niet
op heb gebeten
al heb ik haast
doorligplekken
van het lezen
ik kan niet anders
dan doorgaan ik moet het weten
komt in het laatste hoofdstuk
dan toch hun eerste zoen?*

*Komt mijn moeder
het licht uitdoen.*

©Erik van Os

Koe en daarmee koe
Lemniscaat 2008

Erik van Os was centrale gast tijdens slotfeest van beste boekenjuf/meester op 13 maart 2013.

Erik van Os (1963) en Elle van Lieshout (1963) schrijven samen boeken voor peuters, kleuters en beginnende lezers, liedjes en versjes (o.a. voor Sesamstraat) en gedichten voor oudere kinderen. Hun prentenboeken worden in meerdere landen uitgegeven (o.a. Italië, Korea, Duitsland, Frankrijk, Amerika, Spanje, Polen, China. En Friesland!).

Ooit was Erik kleuterleider, poppenspeler, brugwachter, gezondheidsvoorlichter bij de CGD en redacteur van een kindertijdschrift, maar sinds 2005 is hij fulltime schrijver. Wekelijks bezoekt hij scholen, bibliotheken en theaters voor lezingen, ouderavonden en poëzielessen. Voordat Elle ging schrijven, studeerde ze pedagogiek, gaf ze Nederlands aan vluchtelingen, werkte ze in een natuurvoedingswinkel en als kok in een vegetarisch restaurant. Erik en Elle hebben een dochter, een zoon, een huis, een boom, een heleboel beesten en een website: www.erikvanosenellevanlieshout.nl